

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. oustale i gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 175 (9480)

TRST, sobota, 31. julija 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi

NOVA VLADA VČERAJ PRISEGLA PRED PREDSEDNIKOM REPUBLIKE LEONEJEM

Usoda enobarvne Andreottijeve vlade odvisna od vzdržanja KPI pri glasovanju o zaupnici

Komunisti se bodo odločili, potem ko bodo ocenili programske izjave predsednika vlade - Prve kritike PRI

RIM, 30. — Sedaj so na vrsti komunisti. Ko se bo namreč v sredo Giulio Andreotti, ki je danes skupaj s svojimi ministri prisegel pred predsednikom republike Leonejem, predstavil pred senatom, bo zadržanje KPI (vzdržanje manjših laičnih strank je že zagotovljeno, socialisti pa se bodo tudi po vsej verjetnosti odločili za tako stališče) odločilno. S svoje strani pa komunisti niso dali nobenih izjav in se ne spuščajo v predvidevanja. Na seji vodstva so sklenili, da bodo odločili po Andreottijevem programskem govoru v senatu in tega natekla se strogo držijo.

Na sedežu KPI v Ul. Botteghe Oscure si seje sledijo druga za drugo: vodstvo, tajništvo, danes pa so se sestali deželni tajniki. «Vsi se dobro zavedajo, da bi pomenilo vzdržanje KPI veliko novost», je dejal Alessandro Natta, vodja komunistične skupine v poslanski zbornici. Voditelji KPI skrbno proučujejo vsako dejanje kršćanske demokracije: Zaccagninijev govor na zadnji seji vodstva stranke je povzročil val optimizma. Kljub različnim ocenam govora tajnika KD, prevladuje mnenje, da so demokristijani, čeprav samo zato, ker so bili na to prisiljeni, opustili svojo teorijo o «različnih vlogah». Kršćanska demokracija ni zahtevala, da se vzdržimo, očitno pa šteje da to, je napisal na današnji «l'Unità» Claudio Petruccioli, saj se KD dobro zaveda, da je vzdržanje komunistov tokrat odločilnega pomena.

Predmet natančnih analiz je tudi sestava vlade. Gospodarski izvedenci se vedno proučujejo osnutek programa, ki ga je Andreotti pred dnevi izročil svojim sobesednikom. Tu di zaradi tega je pozornost vseh italijanskih političnih krogov in vse italijanske javnosti uperjena v Ul. Botteghe Oscure. Prvič v zgodovini italijanske republike bo imela odločitev, ki jo bodo tu sprejeli, takojšnje posledice za usodo vlade. Vzdržanje KPI, se pravi «prevzem večjih odgovornosti pred javnostjo» bi dalo vsekakor svojstven značaj na politični ravni, izidu volitev 20. junija ter bi pomenilo konec nadvlade kršćanske demokracije, ki ne more več sestavljati večine. Z izvolitev komunisti Pietra Ingracia za predsednika poslanske zbornice in pa izvolitev sedmih komunistov za predsestnike parlamentarnih komisij pomeni konec zapore do leve. «KD nima več možnosti, da bi vladala v takih razmerah, kot je vladala v zadnjih tridesetih letih, najprej s sredinskimi vladami, potem v okviru leve sredine», pravi s svojim članku Claudio Petruccioli.

Kakor koli že, odločitev o zadržanju komunistov bo padla v sredo, ko bodo o tem sklepali vodstvo KPI in obe parlamentarni skupini. Politični govor v senatu bo imel vodja komunistične senatne skupine Edoardo Perna, medtem ko bo v poslanski zbornici imel svoj govor tajnik stranke Enrico Berlinguer.

Ob možnosti, da se komunisti pri glasovanju o zaupnici Andreottijevi vladi vzdržijo, je že prišlo do prvih polemik. PDUP v svojem sporočilu označuje vzdržanje komunistov kot odpravo. Komunisti naj bi se iznebili zahtevam po koristnih presnovah, njihovo vzdržanje pa ne rešuje vprašanja take politične oblasti, ki bi se spopadla s krizo, ki pretresa državo, trdijo. Komunistično glasilo «Unità» je na te obtožbe zelo ostro odgovorilo in jih odločno zavrnilo. Sami komunistični voditelji se zelo dobro zavedajo, da bi vzdržanje pomenilo pomeen preokret v stranki, ki bi utegnil imeti tudi svoje posledice.

Komunisti bodo dali svoj odgovor Andreottijevi vladi prav zadnji dan, socialisti pa so že izjavili, da se bodo «po vsej verjetnosti» vzdržali in da imajo sestavo enobarvne vlade za prvi korak na poti k rešitvam, ki bodo še bolj podobne tisti «zasilni vladi», ki jo že toliko časa predlagajo. Republikanci in socialdemokrati so že zagotovili Andreottiju, da se bodo vzdržali, prav s strani republikancev pa je prišel prvi zelo oster komentar o novi vladi in o «ponesrečenih izbirah» se zlasti kar zadeva finančne ministre. V komunistični, ki ga pripisujejo La Malfi, čeprav ni podpisan, očita republikancem, da imajo veliko strukturno šibkost. La Malfi je prihranil svoje kritike samo Filipu Pandolfiju, novemu ministru za finance in pa Rinaldu Ossoli, ministru za zunanjo trgovino. Za Tommasa Morla, ministra za proračun pa, da ni bil nikoli prisoten v velikih razpravah o gospodarskih smernicah, medtem ko naj bi bil Gaetano Scammatti, minister za zaklad, eden glavnih krivcev za pojav finančne degeneracije v italijanskem sistemu. Za Andreottija so se nevarnosti torej začele takoli:

CANDIDA CURZI

Prekinjena stavka pilotov ANPAC

RIM, 30. — Avtonoma sindikalna organizacija civilnih pilotov ANPAC je sklenila prekiniti svoje stavkov-

ne akcije, ki so že dalj časa v dokajšnji meri ohromile italijansko letalsko družbo Alitalia in jo privedle na rob bankrota. V svojem sporočilu trdi vodstvo ANPAC, da so sklenili ukiniti stavke, da bi ob se-stavi nove vlade pokazali dobro voljo in omogočili učinkovit poseg ministrov. Z druge strani pa ugotavlja, da so bili piloti tudi prisiljeni popustiti, ker je Alitalia zadnje čase sprejela vrsto ukrepov, ki so omejevali učinkovitost stavk članov ANPAC.

Vrsta očividcev spoznala v Narii morilca podčastnika Antioca Dejana

GENOVA, 30. — Namestnik turinškega državnega pravdnika Witzel ter sodnika Gianfranco Caselli in Mario Griffeti, ki vodijo preiskavo o umoru genovskega generalnega policijskega odseka palestinskega podčastnika Antioca Dejana in Giovannija Saponare, so danes dopoldne zaslišali v Genovi Giuliana Nario, domnevnega brigadista, ki je osumljen sodelovanja pri umoru in ki sta bil v terek aretiran skupno z za-ročenko v neki majhni vasi v Dolini Aoste. Skupno z Nario so pri-skovalci zaslišali domnevna brigadista Marica Fasolija in Micheleja Galatija, ki sta bila pred nedavnim aretirana pri Veroni in ki sta prav tako osumljena sodelovanja pri pokolu.

Očividca, ki sta prisostvovala umoru podčastnika Dejana in sicer nekli jugoslovanski pomorščak ter nekli genovski tečaj, naj bi v Narii spoznala terorista, ki je streljal na nesrečnega policista. Istočasno naj bi dve ali tri priče spoznale v domnevne brigadiste moškega, ki so ga nekaj minut pred pokolom vide-le v Ul. Balbi.

Kaj več o rezultatih današnjega zasliševanja ni bilo mogoče izve-deti zaradi nepredimne molčnosti sodnikov. V kratkem razgovoru s časnikarji je Dr. Castelli dejal le, da so med današnjim zasliševanjem zbrali vrsto elementov, pomembnost katerih pa je zelo težko oceniti, kar dokazuje med drugim dejstvo, da so Narii v zvezi z umorom poslali le sodni poziv. Sodnik je dodal tudi, da je Naria opoldne med prekinitvijo «razgovora» zavrnili kosilo, češ da «od karabinerjev ne sprejemam ničesar».

ANDREOTTIJEVA VLADA V OCENAH TUJEGA TISKA

PARIZ, 30. — Nova enobarvna Andreottijeva vlada, ki je danes pri-segla pred predsednikom republike Leonejem, je pritegnila veliko pozornost v mednarodnem tisku, posebnost v zahodnih državah. Soglasna ugotovitve tujih časopisov zadeva odločilno vlogo, ki jo bodo imeli italijanski komunisti pri usodi komaj sestavljenega kabineta.

V svojem uvodniku se sprašuje pariški «Le Monde» ali je Andreottijev poskus prvi korak k zgodovinskemu kompromisu. Gre za odločilno preizkušnjo za Andreottija kot državnika, kompromis, ne bo pa mogoč opravičiti svoje politične linije, če ta poskus ne bo v doglednem času obrnil s seboj. Če bo poskus pozitiven, se bo vzdržanje komunistov spremenilo v podporo, a brez udeležbe v vladi, medtem ko bi bil naslednji korak prevzem vladnih dolžnosti. To je logična pot, ki se začneja z novo Andreottijev vlogo, piše «Le Monde».

«Frankfurter Rundschau» zahodno-nemški liberalni list piše, da je ne-kaj postalo povsem jasno vsem ita-lijskim strankam: stare taktike, da lijskega politika in retorika so do-ražale. Brez KPI v Italiji ni mogoče vladati, z druge strani pa socia-listi in komunisti ne morejo dovoliti, da 36. povojna vlada pade, saj bi v tem primeru Italija zabredla v politično krizo, katere posledice ne more nihče predvidevati. Drugi nemški časopisi ugotavljajo v glav-

Nova italijanska vlada po prisegi pri predsedniku Leoneju

(telefoto ANSA)

ZARADI NASPROTUJOČIH SI INTERESOV SPRTIH TABOROV

SIRSKO-PALESTINSKI SPORAZUM O PREMIRJU TEŽKO URESNIČLJIV

Arafat ogorčen nad protiegiptovsko vsebino skupne izjave iz Damaska
Italijanski poziv Siriji in Libanonu, naj ustavita nadaljnje prelivanje krvi

BEJRUT, 30. — Kot je bilo pričakovati, je damasčanski sporazum o pomirjavi v Libanonu, ki sta ga podpisala predvčeršnjim načelnik političnega odseka palestinskega osvobodilnega gibanja OLP Khaddam umi in sirski zunanji minister Khaddam po enotenskih pogajanjih med ustreznima odposlancema, na-lelet na odpor pri širših množicah Palestincev. Zlasti velja to za pri-staše Habašev nepopustljive ljud-ske fronte, pa tudi za samega Ja-serja Arafata, sicer iz različnih raz-logov. Medtem ko Habaš nasprotuje vsakemu kompromisnemu dogovo-ru, ki bi kakorkoli oškodoval in-terese palestinskega ljudstva, je A-rafat, ki je zmernejši in kot tak pripravljen na prožnejša pogajanja, ogorčen zaradi sirskega enostranskega «vlozka», ki ga vsebuje skup-no sirsko-palestinsko sporočilo o sporazumu.

V sporočilu je namreč ostavek, ki vsebuje ostro obsodbo Egipta, ker je svoj čas dosegel z Izraelom si-najski sporazum. Glasnik PLO pa-ri, da vodstvo palestinskega osvobo-dilnega gibanja ni bilo seznanjeno s tem ostavkom in da Palestinci ne bodo nikdar pozabili podpore, ki so jo prejeli od kairskih oblasti.

Sam Arafat je brzojavno sporočil predsedniku Sadatu, da je ogorčen nad protiegiptovsko puščico. Slednji čaka sedaj na dokončno potrditev, se pravi na podpis Arafata in sir-skega predsednika Asada. Siri se glas, da namerava Arafat jutri v Damask, vendar je to kaj malo ve-rjetno zaradi polemik, ki so na-stale okoli omenjenega sporazuma.

Le-ta predvideva med drugim, ka-kor je že splošno znano, ustavitve sovražnosti na vsem libanonskem ozemlju in nadzor nad premirjem na odoboru, ki naj bi ga sestavljali Sir-ci, Palestinci ter libanonski pro-gresisti (muslimani) in zmernejša struja kristjanov-maronitov, to je Gemayelovo falangistično gibanje Kataeb. Po premirju naj bi se za-čela splošna pogajanja za novo u-reditev v Libanonu, ki pa bi jo, kakor si zamišljajo Sirci, označevala popolno sirsko nadzorstvo nad libanonskim političnim položajem (o umiku sirskih čet v sporazumu namreč sploh ni govora) in znatna o-mejitve prostosti libanonskih Pale-stincev. Slej ko prej naj bi se ti, kot napovedujejo politični kome-ntatorji, znašli v pravem «rezervatu» po vzoru severnoameriških Indijan-cev. Vse to kljub lepim besedam, da se morata ohraniti popolna su-verenost libanonske države in mirno sožitje med domačim in palestin-skim življenjem, za kar naj bi skrbele vsearabske oborožene sile — po-nekod že predlagajo, naj bi v tem primeru ne šlo za mirovne sile, temveč za čete, ki naj bi z drastič-nim posegom vsilile libanonscem mir.

Če palestinski levičarji z ene strani obtožujejo podpisnike damasčanskega sporazuma kar izjaje na račun palestinske stvari, se proti sporazumu zaganjajo tudi razne kršćansko-maronitske struje. V prvi vrsti Samunova nacional-liberalna (skrajno desničarska) stranka, ki je odgovorna za najbolj krave spo-pade zadnjih časov v Libanonu, in glasovanja. Ker pa komunisti niso v vladi in se niso obvezali, da jo bodo podprli, trdi britanski dnevnik, ki bo lahko napadali in ji naprtili odgovornost za vse tisto, kar bi se ponesrečilo. To gotovo ni idealna rešitev, piše «Daily Telegraph», je pa edina, ki je bila možna.

Z rešitvijo vladne krize v Italiji se ukvarja tudi ameriški tisk. Popol-nodnevnik «Washington Post» pravi, da so komunisti izkoristili vse možnosti pri vođenju države, ne da bi spravi-li v nevarnost podporo italijanskih zahodnih partnerjev. List v glavnem podpira zadnje izjave zahodnonem-skega kancelarja Schmidta in pravi, da je razumljivo stališče zahodnih vevlesil, ki necejo komunistov v vla-de v Italiji. «Wall Street Journals» v svojem dopisu iz Rima piše, da imajo sedaj demokristijani zadnjo prilichnost, da dokažejo svojo zmog-ljnost, da obnovijo in poživijo stranko in da predložijo program, v katere-ga bi lahko druge stranke imele za-upanje. Ne bo mogoče začeti reše-vati italijanskih problemov, dokler ne bodo v Italiji sprejeli drastične in pogumne reforme na področju go-spodarstva in državne birokracije.

tarcev KD, KPI, PSI, PSDI, PRI in neodvisne levece.

Štirje rudarji mrtvi v Velenju

VELENJE, 30. — V tukajšnjem rudniku lignita je prišlo do nesre-če, ki je zahtevala štiri smrtno žrtve. Okrog 200 kub. metrov zem-lje in blata se je iz neznanih raz-logov usulo na pet rudarjev: eden je bil kot mrtve, trije pa so izšli mlil v silnih mukah po nekaj urah. Petega je blatna gmeta pokopala le do vratu, tako da so ga reše-valci brez težav potegnili na po-vršje: njegovo zdravstveno stanje se je že znatno zboljšalo. Reševalci so tudi že odkopali ostala tri trupla.

V Pekingu pričakujejo nove in še jače potresne sunke

PEKING, 30. — Dva dni po kata-stralnem potresu, ki je prizadel mesti Tiencin in Tangšang, so vesti o obsegu tragedije še vedno zelo skopke. Glavne informacije prihajajo iz zahodnih krogov v Pekingu in se v bistvu omejujejo na položaj v prestolnici, kjer bo prebivalstvo pre-živelo že tretjo noč na prostem. Vlada je namreč uradno opozorila prebivalstvo prestolnice na nevar-nost novega potresnega sunka, ki bi bil lahko tudi še jači od tistega, ki je v sredo opustošil štirimilijon-sko mesto Tiencin ob Rumenem morju in industrijsko središče Tangšang okrog 150 km od Pekinga. V prestolnici sami naj bi katastrofa zahtevala okrog 50 človeških žrtv. Znanstveniki domnevajo tudi, da če-

prav je mesto sorazmerno blizu e-picentru potresa, ga je vsaj delno obvarovala mreža podzemskih pre-dorov, ki naj bi služili kot zaklo-nišče v primeru vojne in ki so vsaj delno ublažili sunek, ki je sprostil deseterkrat večjo energijo, kot atom-ska bomba, ki je ob koncu pre-vratne vojne uničila Nagasaki in Hirošimo.

Kljub izrednemu stanju teče živ-ljenje v kitajski prestolnici dokaj mirno. Prebivalstvo se je z običajno, ki je v sredo opustošil štirimilijon-sko mesto Tiencin ob Rumenem morju in industrijsko središče Tangšang okrog 150 km od Pekinga. V prestolnici sami naj bi katastrofa zahtevala okrog 50 človeških žrtv. Znanstveniki domnevajo tudi, da če-

tudi, da bosta v kratkem na to te-mo predložili zakonski osnutek.

O položaju na prizadetem območju so razpravljali tudi na sestanku, ki mu je predsedoval novi vladni pred-sednik Andreotti in katerega so se udeležili minister za zdravstvo Dal Falco, minister za delo Tina Anselmi ter minister za pošto V. Colombo. V terek pa se bo Andreotti sestal s predsednikom dežele Lombardije Gol-farijem, da po poglobljeni analizi po-ložaja vlada in dežela koordinirata potrebne akcije. S tem v zvezi je lombardijski deželni odbor že poslal vladi telegram, v katerem zavrača možnost, da bi na prizadetem ob-močju proglasili izredno stanje ter in-enovali vladnega komisarja. Zaha-tva pa naj vlada odredi poglobljeno preiskavo o delovanju Icmese ter naj pomaga s finančnimi sredstvi. De-zelni odbor je že nakazal 500 milio-nov lir za najnujnejše posege, več-jeja denarnega bremena pa naj bi dežela ne zmogla.

Medtem ko, kot kaže, reševalni stroj postopno teče, se postavlja vpraša-nje, kako odstraniti trup s prizade-tega območja. Znanstveniki so naka-zali vrsto rešitev, ki pa so vse empi-ričnega značaja in bo treba njho-vo učinkovitost še preveriti. Nego-to-vost in ugiibanja so posledica dej-

stva, da je snov TCDD skorajda ne-poznana: edino, kar je gotovo, je, da ni topljiva in da se le s težavo nevtralizira z drugimi kemičnimi a-genti. Prav zaradi tega so nekateri znanstveniki predlagali, da bi posku-sili z bakterijami ali gobami, ki naj bi povzročile bakteriološko razpada-nje strupa podobno kot odpravljajo naftne odpadke ali plastične odpadke. Drugi pa menijo, da bi bil morda učinkovitejši «koncentrični napad» z ozonom in ultravijoličnim žarčenjem. Učinkovitost teh in še drugih pred-la-ganih metod bo treba praktično pre-veriti, jasno pa je, da prizadeto področje ne bo razkuženo v nekaj dneh, pač pa bodo potrebni tedni ali celo meseci.

LATINA, 30. — Branilci morilske trojice iz Circea so vložili danes priziv proti predvčeršnjim obsodbi Angela Izza, Giannija Guida in An-drea Ghire (ki ga še niso zasledi-li, medtem ko sta prva dva v za-poru) na dosmrtno ječo. Priziva še niso utemeljili, ker še ne poznajo utemeljitve razsodbe.

LONDON, 30. — Predsednik vlade Callaghan bo 5. avgusta sprejel a-meriškega državnega tajnika Kissin-gerja,

ZA URESNIČITEV NOVE UREDITVE SVETA

Bandaranaike pred skorajšnjo konferenco neuvrščenih na vrhu

Izjave predsednice vlade Sri Lanke ob odprtju rednega televizijskega servisa iz Colomba

COLOMBO, 30. — Predsednica vlade Sri Lanke Sirimavo Bandara-naike je danes izrazila prepričanje, da bo peta konferenca neuvrščenih v Colombu pomembno prispevala k težnjam za oblikovanje nove svetov-ne politične, gospodarske in družbe-ne ureditve, ki bo zadovoljevala temeljne potrebe vseh narodov sveta. «Voditelji neuvrščenih držav, ki se bodo kmalu zbrali v Colombu — je naglasila Bandaranaike — zastopa-jo večino narodov, ki živijo na na-šem planetu. Zavezujemo se za vzdu-šje miru in sodelovanja, v katerem bodo vsi narodi lahko gradili novo ureditev, do katere ima vsa pravico sleherni človeški bitje».

Predsednica vlade Sri Lanke je to dejala v izjavi pred kamerami jugoslovanske televizije, ko je pred bližnjo konferenco na vrhu odprla redni televizijski servis, ki bo, kakor poročajo iz Colomba, «segal do src

in domov ljudi povsod po svetu in omogočil, da spoznajo in ocenijo na-pore neuvrščenih za napredek sve-tovne ureditve na temeljih miru, so-delovanja in pravice».

Na vabilo celjskega radijskega omrežja SLBC in ekipe jugoslovanske televizije, ki bosta skupaj skrb-le za neposredne prenose konference na vrhu, je Sirimavo Bandaranaike prišla na prvo javno sestanje in dala izjavo za svetovno javnost o pomenu bližnjega zborovanja neuvrščenih in o prizadevanjih svoje države, da bi omogočila uspeh konference.

Po besedah Bandaranaike je neuvrščenost v prvih vrstah svetov-ne skupnosti v odporu slerni obli-ki imperializma in nadvlade. Neuvrščenost si, kot je dejala, prizadeva uresničiti novo ureditev, zasnovano na enakopravnosti, na pravici na-rodov, da razpolagajo s svojimi na-ravnimi bogastvi in dosežejo hiter gospodarski napredek za zadovolje-vanje osnovnih potreb svojih ljudi. «Prepričana sem, da bo bližnja kon-ferenca neuvrščenih na vrhu spo-sobna resnično prispevati k uresni-čitvi teh ciljev. Umamo, da bo med-narodna skupnost čimbolj popolno došla in pozitivno ocenila načela in cilje, za katere se zavzemajo neuvrščeni, in napore, ki jih vlagajo za njihovo uresničitev».

Amnestija za politične jetnike v Španiji

MADRID, 30. — Demokratične si-le v Španiji so po izdatnem tride-setletju nazadnje le izbojevale od madridskega režima, da razglasi amnestijo za politične jetnike. Na-javil jo je danes kralj Juan Carlos, še poprej pa je s tem sklepom seznanil časnikarje po zasedanju ministrskega sveta pravosodni mi-nister Landelino Lavilla.

Amnestijo bodo uživali poleg sa-mih političnih zapornikov tudi tisti, ki sedijo za zapali zaradi tako i-menovanih idejnih, pojmovnih zlo-činov, kakršni so po sodbi dolo-čenih obklevstvenih krogov, denimo, protiviljenje vojaški službi, zavrača-nje tekočih politično-ideoloških, ka-lupov ali besedni napad na državno-upravni aparat. Takšne zločine je v španski preteklosti pomenila že sa-ma omenba pojma amnestije, za-radi katere je romalo v ječo nič koliko demokratov.

Po trditvah omenjenega ministra naj bi bile madridske oblasti pri dovoljevanju amnestije kar najbolj širokogrudne. V postev pride 300 do 600 jetnikov. Od tega jih je 200 političnih, drugi pa sedijo za rešet-kami zaradi idejnih prekrškov. A-mnestija ne velja za jetnike, ki so sodelovali pri terorističnih akcijah oz. atentatih. Uživali naj bi ji tu-di nenasilni pripadniki baskovske organizacije ETA ter je pristaji tako imenovane vojaške demokrat-ske unije, dezertjerji, tisti, ki iz mo-ralnih razlogov zavračajo vojaško službo in pa javni funkcionarji, ki jih je odstranil s službenih mest Francov režim.

Na sliki (telefoto ANSA) zasli-no-čišče na eni od pekingskih ulic.

Kot rečeno so podatki o številu

NA VABILO PREDSEDNIKA DEŽELNEGA SVETA PITTONIJA

Predsednik zbornice P. Ingrao v torek na potresnem področju

Pomoč EGS za kmetijstvo - Tirolska darovala veliko količino lesa

Predsednik poslanske zbornice Pietro Ingrao bo v torek obiskal našo deželo in kraje, ki jih je prizadel potres. Vabilo je prejšnji teden poslal predsednik deželnega sveta Pittoni predsednikoma obeh zbornic, Senator Fanfani bo datum svojega obiska sporočil kasneje. Predsednik sta izrazila potrebo, da čim prej obiščejo našo deželo tudi predstavniki parlamentarnih komisij za notranje zadeve, za javna dela in za kmetijstvo ter se s tem seznanijo z vso problematiko potresnega področja.

Pomen in važnost Ingraovega obiska je Pittoni izrazil že v pismu, ki ga je poslal predsednikoma. V njem podčrta dejstvo, da gleda prebivalstvo naše dežele z zaupanjem na novi parlament in upanju, da bo dokazal največjo pripravljenost za rešitev problemov, ki jih je sprožil potres 6. maja. Priznava, da so bila najhujša področja, ki jih tare že stoleten problem izseljevanja, kar je še povečalo dramatičnost položaja. Trenutne, zahteva napore vse države, a gotovi smo, zatrjuje predsednik Pittoni, da bo parlament zadostil vsem vprašanjem in s svojo zakonodajno oblastjo zagotovil našo deželo sredstva za obnovu. Zaradi vseh teh razlogov je ta obisk ne samo zaželen, temveč tudi potreben, saj je jamstvo in dokaz prebivalstvu o volji parlamenta, da v najkrajšem reši ta vsedržiavni problem, zaključuje svoje vabilo predsednik deželnega sveta Pittoni.

Obisk poslanca Ingraovega s pobudami v korist prizadetega prebivalstva. Parlament je z zakonskim dekretom odobril izvajanje pomoči Evropske gospodarske skupnosti za obnovo kmetijstva na potresnem področju. Ta mednarodna organizacija bo krija stroške obnove kmetijskih podjetij v višini 45%, lastnik pa 10%, zato je parlament nakazal ostalih 45%. Skupni strošek, ki breneni deželo, znaša 20 milijard. S tem bo do omogočil proizvodnjo in gospodarski vzpon kmetijstva, ki ga je prizadel potres.

Včeraj jutraj pa je odbornik Bertoli v imenu dežele sprejel veliko količino lesa, ki so ga zvezne žage Tirola v sodelovanju s trgovskim zbornico iz Innsbrucka darovale občinam na potresnem področju. Izročitvi so prisostvovali ugledni gostje iz Avstrije, župana Humina in Pušje vasi, predstavniki občinskih uprat Ratenja in Osoppa. Deželni odbornik Bertoli se ob prevzemu lesa (1.132 m desk in 17 panelov iverje za montažne objekte) zahvalil avstrijskim gostom in podčrtal vsestransko pomoč, ki jo je Avstrija dala v prvih dneh po potresu. Omeniti je treba še pobudo uprave ENEL, ki bo žnižala za 50% pogodbene stroške za priključke porabnikov industrije, trgovine in obrtništva na področjih, ki jih je prizadel potres. Teh olajšav pa ne bodo deležne tiste občine, ki so bile samo poškodovane.

Tržaški industriji ocenili položaj

Pod predsedstvom Marcella Modiana se je včeraj sestalo pokrajinsko vodstvo združenja industrijev, ki je pretreslo najvažnejša vprašanja o trenutnem položaju tržaškega gospodarstva in predvsem industrije. Potem ko so pozitivno ocenili izvolitev Guida Carlija za predsednika Confindustrie, so se zadržali pri problemih, ki tarejo večer industrijskih obratov v naši pokrajini. Se posebej so se dotaknili krize podjetja Calza Bloch, o kateri pričakujejo, da izreče svoje tehnično in gospodarsko mnenje posebna ministrska komisija, ki ji je poverje-

PRIMORSKI DNEVNIK

Uredništvo, uprava, oglašni oddelk
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. 79 38 08 79 46 38
79 58 23 76 14 70

Podružnica
GORICA, Ul. 24 Maggio 1
Tel. 8 33 82 57 23

Naročnina
Mesečno 2100 lir — vnaprej plačana celoletna 20.500 lir
Letna naročnina za inozemstvo 31.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3.— din, za zasebnike mesečno 30.—, letno 300.— din, za organizacije in podjetja mesečno 40.—, letno 400.— din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska
Trst 11-5374

Za SFRJ
Žiro račun 50101-603-45361
«ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. Tel. 22 027

Oglašni
Trgovski I modulul
(širina 1 stolpec, višina 43 mm)
ob delavnikih 13.000
ob praznikih 15.000
Finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir za mal višine v širini 1 stolpca.
Mali oglašni 100 lir beseda.
IVA 12%.

Oglašni za tržaško in gorško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri SPL.

Odgovorni urednik Gorazd Vesel

Izdaja in tiska ZDT

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

na naloga, da preverj možne rešitve. Med sestankom so predstavili tudi novega člana vodstva Eralda Bevilacqua, ki je ravnatelj podjetja Italcementi in ki bo nadomestil Giulia Battaglionia, ki je bil sprejet v vsedržiavno vodstvo.

KDAJ PA KRASKI MUZEJ? Pred ureditvijo muzeja Revoltella

Pred nekaj dnevi je upravni tehnični odbo, deželnega skrbništva za javna dela izdal ugodno mnenje za odobritev novega načrta o preureditvi muzeja Revoltella. Dela bodo opravili, kot je sklenil občinski svet, s prispevkom 1,4 milijarde lir na podlagi deželnega zakona, v okviru prosilav Trst 1918-1968. V zvezi s tem je bil te dni v Rimu občinski odborik Abate, ki je visokemu funkcionarju predsedstva vlade prefektu Bottiglijeru izročil vso zahtevno dokumentacijo in načrt. Prefekt Bottiglieri je zagotovil, da bo verjetno še prihodnji teden sklicana posebna komisija za dokončno odo-

NEKAJ STATISTIČNIH PODATKOV O LETOŠNJI PRIREDITVI

Na 28. mednarodnem tržaškem vzorčnem velesejmu je sodelovalo 1064 razstavljalcev iz 26 držav

Največ uradnih razstavljalcev je bilo iz Jugoslavije, zasebnih pa iz Japonske - Velesejem si je ogledalo 120.000 ljudi

Pred dobrim mesecem se je zaključil 28. mednarodni tržaški vzorčni velesejem. Letošnji prireditelj, ki je bila od 17. do 23. junija, si je po podatkih, ki jih je posredoval statistični urad velesejma, ogledalo približno 120.000 obiskovalcev, kar je enako številu ljudi kot prejšnje leto. To je vsekakor pozitivno dejstvo, kajti ne smemo pozabiti na izredno težaven položaj, v katerem se nahaja naše gospodarstvo.

Kriza v industriji in v gospodarstvu je tudi vplivala na zmanjšanje števila razstavljalcev na tržaškem velesejmu. Leta 1975 je namreč sodelovalo na velesejmu 1198 razstavljalcev, letos pa jih je bilo le 1064. Izmed teh jih je bilo 678 iz Italije (kar je 64 od sto) in 384 (ali 36 od sto) iz drugih držav. Letošnjega velesejma se je udeležilo skupno 26 držav: Italija, Jugoslavija, Japonska, Kitajska, Avstrija, Francija, Iran, Velika Britanija, Filipini, Egipt, ZDA, ZRN, Nizozemska, Afganistan, Norveška, Švica, Danska, Malajska federacija, Belgija, Kamerun, Somalija, Gana, Srednjeafriška republika, Brazilija, U. ganda in Zaire. Tudi na tem področju smo bili torej priča nenehni nazadovanju, saj je sodelovalo na tržaški prireditvi leta 1972 kar 42 držav, lani pa že samo 27.

Med udeleženci iz tujine je bilo 140 uradnih razstavljalcev in 246 zasebnih. Med uradnimi razstavljalci jih je bilo največ (77) iz Jugoslavije, kateri sledi Avstrija s 45 uradnimi udeleženci; največ zasebnih razstavljalcev (kar 178) je bilo iz Japonske, nato pa sledita Ljudska republika Kitajska in Avstrija z 11 oz. 10 zasebnimi razstavljalci.

Letošnji velesejem se je razprostiral na približno 35.000 kv. metrah površine, izmed katerih jih je bilo 12.500 namenjenih razstavljanju. Predmeti in pridelke iz Italije so razstavljali na površini za skupnih 11.070 kv. metrov, razstavljalcem iz tujih držav pa je bilo namenjeno le 1.430 kv. metrov. Med državami je Avstrija razstavljala na površini 736 kv. metrov, sledi pa iz Jugoslavije s 456 kv. metri razstavljalnega prostora.

Med posameznimi sektorji je bilo največ prostora namenjenega pohištvu in stanovanjski opreji (1749 kv. metrov), vinom, likerjem, pišcacom in živilom (1604 kv. metre), športni opreji in prostemu času (1488 kv. metrov).

Največ kupčij so sklenili v naslednjih sektorjih: za pohištvo, pri gospodinskih strojih in pri fotografskih, kinematografskih in optičnih aparatih. Največ kupčij so, kot prejšnja leta, sklenili z japonskimi in kitajskimi razstavljalci.

Poleg predstavnikov držav, ki so razstavljale na tržaškem vzorčnem velesejmu, si je ogledalo letošnji prireditelj tudi mnogo gospodarskih in trgovinskih predstavnikov iz številnih evropskih in prekomorskih držav, ki so se udeležili številnih kongresov in drugih srečanj.

V okviru tržaškega velesejma so bili letos trije kongresni dnevi: dneva lesa se je udeležilo 250 predstavnikov združenj iz te stroke, na dnevu kave jih je sodelovalo približno 150, na dnevu gradbeništvu pa jih je bilo približno 100. Ti trije kongresni dnevi spadajo med najbolj uspele pobude na letošnjem velesejmu, v ta okvir pa moramo dodati še dneve, ki so bili namenjeni nekaterim državam razstavljalcam. Tako je bil 18. junija dan Jugoslavije, temu pa so sledili še dnevi Avstrije, Japonske in Kameruna.

Veliko uspeha so žele tudi druge pobude, kot so npr. srečanje, ki ga je priredila deželna ustanova za razvoj obrtništva, pobuda italijanske družbe za prevoz kontejnerjev in «Predstavitev štajterske», ki jo je organizirala avstrijska ustanova za tu-

britev načrta in ustreznega prispevka.

Kot je znano, je bil v okviru prej omenjenega deželnega zakona določen tudi prispevek za ureditev Kraškega muzeja. Odkupljena je bila stara, tipična hiša v Repnu, izločena načrt, toda vse se je na dolgo zadrževalo, medtem so davne poskočile cene, tako da je na zadnji seji pokrajinski svet odobril dodatni izdelek, ki naj bi ga krili s posojilom. Sklep pa mora še odobriti pristojni nadzorni organ. Upati je, da bo do odobritev prišlo čimprej in da ne bodo nastajale nove ovire, sicer ne bomo obljubljenega Kraškega muzeja nikoli videli, hiša, ki je bila za to kupljena, pa bo razpadala.

Popoldne in zvečer zmanjšana dobava vode

Občinsko podjetje Acegat sporoča, da bodo danes v popoldanskih in večernih urah zmanjšali dobavo vode zaradi ureditve nove črpalke. S tem bodo namreč okrepili mestni vodovodni sistem.

Poleg tega je bilo še nekaj kinematografskih večerov in slikovito tekmovanje barmanov za pripravljeno kockalov.

Po mnenju organizatorjev je tudi letošnji tržaški velesejem šel lep upeh, predvsem pa je potrdil svojo posredniško funkcijo za povezovanje med srednjo - vzhodno Evropo in prekomorskimi tržišči.

V ljudskih knjižnicah vedno več obiskovalcev

V prvih šestih mesecih tega leta se šestdeset tržaške ljudske knjižnice v Trstu obiskalo 67.718 bralcev, to se pravi 3.170 obiskovalcev več kot v istem obdobju prejšnjega leta, kar znaša celih 5 odst. vseh bralcev.

Ti obiskovalci so si ogledali ali izposodili 120.841 knjig. Tudi skupno število članov knjižnice se je povečalo in sicer za 1.064 proti 959 v istem obdobju lanskega leta. Poleg tega se je število knjig povečalo za 2.609, tako da jih imajo skupno kar 111.636. Knjig v tujem jeziku pa je kar 5.000.

POZNO PONOČI PRI LOVCU

V dneh 20., 21. in 22. septembra bodo od 8.30 do 12. ure sprejemali v vrtih potirjanja o junjskih vpih. V oddelkih, kjer bo vpisanih več kot 35 otrok, bo posebna komisija odločala, kateri otroci bodo lahko obiskovali vrtec. Prednostne lestvice otrok bodo izpostavljene v posameznih vrtih dne 30. septembra.

Na tej ploščadi bo danes in jutri ples, v kratkem pa jo bodo usposobili tudi za športna srečanja. Najbrž se za 14. avgust, ko bo praznik vpih. V oddelkih, kjer bo vpisanih več kot 35 otrok, bo posebna komisija odločala, kateri otroci bodo lahko obiskovali vrtec. Prednostne lestvice otrok bodo izpostavljene v posameznih vrtih dne 30. septembra.

Pri Lovcu se je sinoči pripetila smrtna prometna nesreča: avtomobilista je na križišču med ulicama Marchesetti in dell'Eremo podrla priletnega moška, ki je nenadoma prečkal cesto nekoliko višje od zbratega avtomobila. Odbor bo izrazil pripravljenost, da ustanovi meddeželni organ, s privoljenjem sindikalnih organizacij in delavcev tovarniškega Bloch, za dokončno rešitev problema.

Predstavniki krajevnih ustanov so izrazili pripravljenost podpreti zahteve odbora tovarniških delavcev po odločitvi plačevanja najemnin ljudskih hiš, izkazal je vodo, luč in plin ter odločitev plačevanja telefonske naročnine. Odbor je med drugim ustanovil ožji izvršilni organ v sklopu pokrajinske uprave, ki bo lahko sledil stalnemu razvoju dogodkov. Na sejo 4. avgusta so povabili tudi zbor tovarniških delavcev in predstavnike enotne sindikalne zveze.

Kakšna bo usoda kopaljšča «Lanterna»?

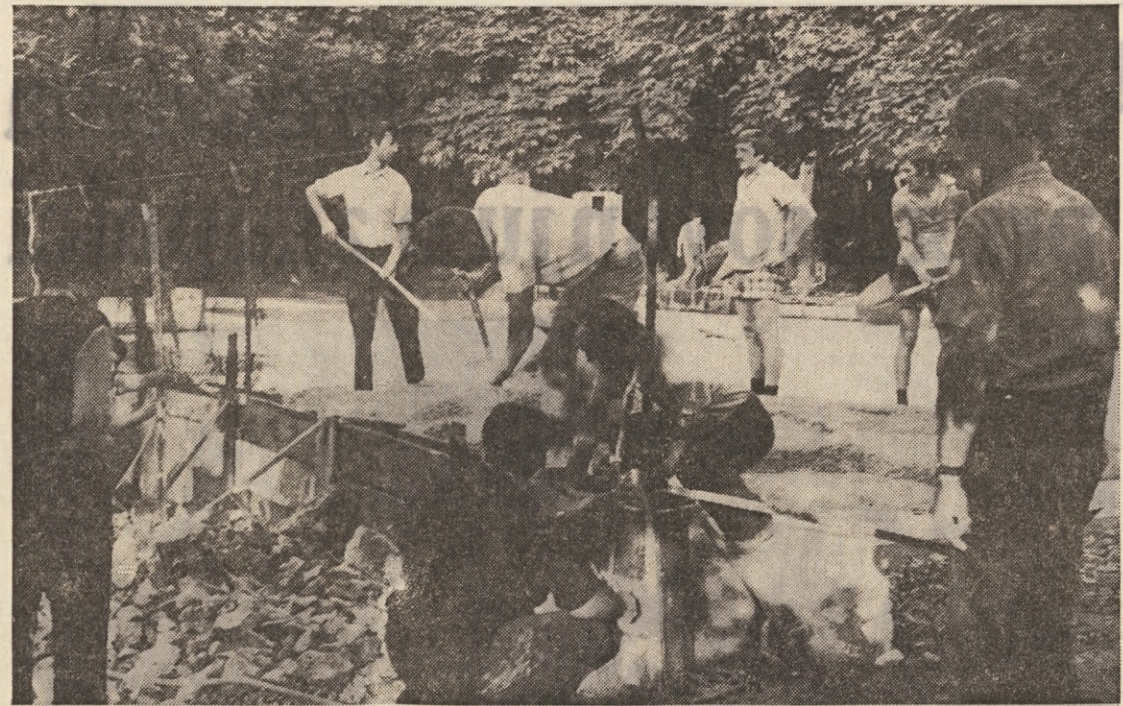
Občinsko kopaljšče «Lanterna» so, kot znano, zaprli. To odločitev, ki je precej prizadela tržaške kopalce, zlasti tiste, ki si ne morejo privoščiti bivanja v bolj oddaljenih obmorskih letoviščarskih krajih in so zato radi prihajali semkaj, le nekaj korakov od mesta, opravičujejo neospodbudni zaključki analiz o stopnji onesnaženosti morja v tem predelu obale. Enak ukrep so namreč sprejeli tudi za sosednje kopaljšče «Ausonia».

Ta dejstva so seveda v teh poletnih dneh precej razburila duhove in izzvala razprave. Svoj odmev je imelo tudi v krogih občinskega sveta. Ta to je posrbel načelnik komunistične skupine v tržaškem občinskem svetu Fausto Monfalcon, ki je v pismenem vprašanju odborniku za športne dejavnosti zahteval pojasnila v zvezi s sklepom za-

OB DANAŠNJEM SLAVJU NA VRTU DRUŠTVENE GOSTILNE

Prvi, a živi in odločni koraki Gospodarske zadruge v Bazovici

Vaščani-člani zadruge so po odkupu društvene gostilne zgradili obsežno betonsko ploščad

Zadnje priprave pred današnjim slavljem

V Bazovici bo danes in jutri neke vrste šagra. Dogodek sam na sebi ne vzbuja posebne pozornosti, saj se podobne prireditve vrstijo po naših vaseh vsako nedeljo. Slavje v Bazovici pa se razlikuje od drugih podobnih zabavnih manifestacij po svojem pomenu: prireja ga namreč Gospodarska zadruga v Bazovici in to nam je marsikaj pove, če upoštevamo, da je bila zadruga ustanovljena še pred nekaj meseci. Praznik prireja na vrtu «društvene gostilne» in to nam pove še več, kajti zadruga je namreč pred kratkim odkupila gostilino in zemljišče okrog nje in s tem obnovila nekdanjo vasko gospodarsko dejavnost zadrugnega znaka, ki jo je pred davnimi leti zadržal fašizem, da se dolgo ni mogla več postaviti na noge. Letos je Bazovcem to uspelo. V februarju so se sestali na ustanovnem očetnem zboru in se nato z vso vmeo lotili dela. Prvi rezultati so na dani in o njih bo zgornje spregovorilo ravno današnje slavje.

Kakšni so ti rezultati? Prvi in najpomembnejši je odkup nekdanje gostilne in vrta s skupno površino 3.500 kv. m. Skoraj istočasno je bila zadruga tudi pravno priznana ter registrirana na sodišču, deželi in trgovski zbornici. S tem se za sedanjih šestdeset članov «zadruge», kolikor jih je vanjo že prestopilo (računajo, da se bo v kratkem včlanilo vsaj še 15 ali 20 vaščanov), odpirajo široke možnosti gospodarskega delovanja. Kratk vidni rezultat je zgraditev obsežne betonske ploščadi na zgornjem vrtu ter obnove balinarske steze, kar je občuten prispevek k športno - rekreacijskemu in kulturnemu razvoju vasi. Poleg tega so nove pobude združile vaščane v skupnem delu in prizadevanjih, kot se dolgo ne.

V teh dneh smo mogli vse to preveriti na lastne oči. V združenem ali «društvenem» vrtu, kot ga vselej imenovali, je bilo na delo toliko ljudi, da jih je bilo težko prešteti. Se pred tremi tedni si je bilo treba utirati pot skozi vrta s sekuro. Vse je bilo zaraščeno z grmičevjem, robidovjem in visokim plevelom. Že prvo nedeljo udarniškega dela je bil obsežen prostor skorajda čist. Z vrta so nato odpravili nad 50 kubičnih metrov raznega materiala in začeli graditi športno ploščad v velikosti 15 x 26 metrov, za katero je šlo 51,5 kubičnih metrov posebnega betona. Če upoštevamo, da so delali samo ob sobotah in nedeljah ter seveda v zadnjih dneh, potem nam je jasna razsežnost te udarniške akcije.

Na tej ploščadi bo danes in jutri ples, v kratkem pa jo bodo usposobili tudi za športna srečanja. Najbrž se za 14. avgust, ko bo praznik vpih. V oddelkih, kjer bo vpisanih več kot 35 otrok, bo posebna komisija odločala, kateri otroci bodo lahko obiskovali vrtec. Prednostne lestvice otrok bodo izpostavljene v posameznih vrtih dne 30. septembra.

PRVIMORSKI DNEVNIK

Če greste na dopust v Jugoslavijo, lahko dobite

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Številne prostore obsežne stavbe, ki jo je pred 40 leti nekdanje Konzumno gospodarsko društvo v Bazovici moralo pod pritiskom fašističnih oblasti prodati trgovcu Kenichu. «Zadruga mora šele pripraviti petletni načrt», je nadaljeval Krizmančič, «pred nami je skratka še veliko dela. Današnje slavje je pravzaprav le prva prilžnost, da širšo javnost seznanimo s to novo stvaritvijo, ki se odpira v Bazovici. Poudariti pa moram, da zadruga ni nastala samo zato, da bi Bazovici vrnila nekdanjo lastnino in gospodarsko pridobitniško dejavnost, temveč predvsem zato, da bi s tem zagotovili Bazovici večjo družbeno - kulturni in športni razvoj».

Če greste na dopust v Jugoslavijo, lahko dobite

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Številne prostore obsežne stavbe, ki jo je pred 40 leti nekdanje Konzumno gospodarsko društvo v Bazovici moralo pod pritiskom fašističnih oblasti prodati trgovcu Kenichu. «Zadruga mora šele pripraviti petletni načrt», je nadaljeval Krizmančič, «pred nami je skratka še veliko dela. Današnje slavje je pravzaprav le prva prilžnost, da širšo javnost seznanimo s to novo stvaritvijo, ki se odpira v Bazovici. Poudariti pa moram, da zadruga ni nastala samo zato, da bi Bazovici vrnila nekdanjo lastnino in gospodarsko pridobitniško dejavnost, temveč predvsem zato, da bi s tem zagotovili Bazovici večjo družbeno - kulturni in športni razvoj».

Če greste na dopust v Jugoslavijo, lahko dobite

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

Uprava in uredništvo
PRIMORSKEGA DNEVNKA

PRVIMORSKI DNEVNIK
v skoraj vse letoviske kraje. Za 14 dni stane Primorski dnevnik 1.300 lir.
Prosimo Vas samo, da nas pravočasno obvestite, kdaj odpotujete in istočasno, kdaj se vrnete.
O vsaki spremembi bi želeli biti obveščeni vsaj en teden prej.

AVGUSTA V ČAMPORAH

Natečaj - seminar
za vzgojiteljice

Odborništvu za šolstvo miljske občine obvešča, da je priredilo seminar-natečaj za vzgojiteljice mesta v otroškem vrtcu na Čamporah. Na razpolago je šest mest in si- cer za štiri italijanske in dva slo- venski vzgojiteljice.

Prošnjo za udeležbo na seminarju je treba nasloviti na šolski urad miljske občine najpozneje do so- bo- te, 14. avgusta, ob 12. uri. Prošnja mora biti na nekolovnem papirju. Seminarja se lahko udeležijo vsi tisti, ki so dokončali učiteljske ali so diplomirali v pedagoških vedah in v psihološki smeri filozofske fa- kultete.

Seminar bo 24. in 25. avgusta s pričetkom ob 10.30. Prvega dne bo predaval prof. Frabboni o sociope- dagoških namenih otroških vrtcev, o demokratični strukturi šole in di- namiki socializacije, naslednjega dne pa bo dr. Savorelli predaval o programiranju, dr. Caselli pa o raziskavi ambienta.

30. avgusta bo ob 8. uri pismena naloga o teh argumentih, 6. sep- tembra pa usni izpit.

NA RAZGOVORIH Z DEŽELNIMI PREDSTAVNIKI

SINDIKATI ZAVRAČAJO SKLEP
O ZVIŠANJU PREVOZNIH TARIF

Sindikalna zveza obsoja dejstvo, da je bil sklep sprejet brez predhodnih posvetovanj z drugimi dejavniki

Tajništvo deželne sindikalne zve- ze CGIL, CISL in UIL se je v pre- teklih dneh sestalo s predstavniki delavskih svetov raznih podjetij ter s predstavniki deželne oblasti. Predmet teh razgovorov je bil e- nostranski sklep deželne oblasti o podražitvi prevoznih tarif. Sindi- kat je seveda odločno obsodil ta bi- rokratski sklep, ki je bil sprejet brez predhodnih posvetovanj z dru- giimi društvenimi dejavniki in ki oči- to predstavlja v sedanji hudi dra- gini nov udarec za delavske plače. Sindikalne organizacije smatrajo, da predpostavljajo deželne oblasti tari- farno politiko vsem načrtom za skladnejsno prenosno prevoznega sektorja.

Vsa ta stališča so sindikalni predstavniki jasno izpovedali ter po- udarili, da ni mogoče reševati kri- tičnega položaja prevoznih podjetij

izključno z zvišanjem cene vozovnic, če se deželne oblasti istočasno ne lo- tijo skladnega načrtovanja reševa- nja splošnega gospodarskega polo- žanja.

Nove tarife, ki v nekaterih pri- merih dosegajo celo 120 odstotkov povška, vidno oškodujejo življen- ski standard predvsem delavskih in revnejših slojev. Sindikalno pre- stavništvo obenem poudarja, da od- pira izvajanje deželne oblasti v ro- do diskriminaciji. Upoštevati mora- mo namreč, da so nove tarife spre- jele le zasebna prevozna podjetja in je na ta način ukrep prizadel predvsem tiste delavce, ki se mora- jo posluževati zasebnih avtobusov.

Deželno sindikalno tajništvo je zato zahtevalo ukinitve omenjenega ukre- pa ter predlagalo deželno odbor- ju, da bi v sodeovanju z enotno sindikalno zvezo izdelal nov načrt za prenosno tarifnega sistema, načrt, ki bi v prvi vrsti upošteval prednost javnih prevozov pred za- sebnimi, ter na ta način pomagal premostiti težave v celotnem pre- voznem sistemu naše dežele, pred- vsem pa zmanjšal škodo, ki jo mo- ra prenašati v prvi vrsti delavstvo.

Poleg tega zahtevajo stalno kon- trolo pri določevanju tarif v posa- meznih podjetjih, brezplačne vožnje za upokojene delavce ter za delav- ce-studente, za kar so se sindikalne organizacije in deželne oblasti svoj- čas že dogovorile, ter skupno pro- čutev okvirnega deželne načrta za prenosno prevoz.

Deželni odbornik Cociani je od- klonil zahtevo o ukinitvi ukrepa, za- radi česar je sindikalno tajništvo o- klicalo stanje sindikalne pripravlje- nosti in mobilizacije, v prihodnjih dneh pa se bo sestalo s predstavi- ni strank.

V Zgoniku in Miljah
praznika
komunističnega tiska

Danes se bo ob 17. uri začel v Zgoniku praznik komunističnega tiska, ki ga prireja sekcija KPI «Just Pagan». Praznik se bo nadaljeval jutri, ko bosta v dopoldanskih urah na sporedu slikarski ex tempore za otroke in turnir v balinanju. Popol- dne bo najprej koncert pevskih zbor- ov, nato pa bosta govorila pokra- jinski svetovalec Stelio Spadaro in senatorka Jelka Gerbec. Za razve- drilo bo v obeh večerih poskrbel ansambel Loizeta Furlana.

Od danes do ponedeljka bo praz- nik «Unità» tudi v Miljah. V pro- storih Ljudskega doma bo popoldne slikarski ex tempore, sledil bo kon- cert godbe na pihala Ongia, o 20. uri pa bo javna razprava na temo «Kakšno prihodnost ima zaposlenost žensk? Primer Calza Bloch». Jutri bo na prazniku govoril deželni sve- tovalec Claudio Tonel, v ponedeljek pa bo na sporedu razprava o kul- turi, športu in prostem času v Miljah. Za ples bo igral ansambel Tail Group.

Na občinskem vrtu v Ul. San Mar- co se medtem nadaljuje praznik ko- munističnega tiska, ki ga prireja sekcija KPI z Elizejskih poljan. Da- nes bodo predvajali film «Bianco e nero», jutri pa bo govoril Paolo Sema. Praznik se bo zaključil v ponedeljek.

Na «Galvaniju»
vsi izdelali

Na strokovnem zavodu «Galvanij» so vsi štiri slovenski študenti, in sicer Aleksander Kalc, Renzo Mi- lič, Paride Sosis in Pavel Sosis iz- delali. Na maturu se je predstavilo skupno 18 študentov, izdelalo pa jih ni šest.

Prispeljate za
DIJAŠKO MATICO

LIPICA 1976

PROGRAM PRIREDITEV

od 31. julija 1976
do 8. avgusta 1976

DANES, 31. JULIJA 1976

LIPISKA NOČ ob 20. uri
nastopajo: MARJANA DERŽAJ
SIMONE GUGULOVSKI
ANDREA ZUPANČIČ
napovedovalka: METKA SIŠERNIK - VOLČIČ
humorist: NINO VUJČIČ
ženska show skupina: SWEAT HEARTS
ansambel: OMEGA 5

JUTRI, 1. AVGUSTA 1976

PROMENADNI KONCERT

PETEK, 6. AVGUSTA 1976

MEDNARODNI JAHALNI TURNIR v dresurnem jahanju
in preskakovanju zaprek ob 14. uri

SOBOTA, 7. AVGUSTA 1976

MEDNARODNI JAHALNI TURNIR ob 8. in 15. uri
VEČER DUNAJSKIH VALČKOV s plesnim ansambлом
ZABE ob 20. uri

NEDELJA, 8. AVGUSTA 1976

MEDNARODNI JAHALNI TURNIR s pričetkom ob 8.
in 14. uri
PLES s ansambлом DOBRI ZNANCI in pevcem BRA-
COM KORENOM
Med tednom igra za ples ansambel ZENIT s pevcem
VLADOM SAMCEM

Prireditelj:

KRAS - JADRAN n. sol. o.

TOZD HOTELI, GOSTINSTVO IN KOBLARNA

S SINOČNJE SEJE OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Že v jeseni pričetek gradbenih del
za slovensko šolo v Ulici Campi?

85 milijonov lir iz lanskega proračunskega presežka v ta namen

Z ostanki lanskega proračuna bo občina financirala nekatera dela, za katera so se v tem času stroški precej povečali. Med temi javnimi deli je tudi poslopje za slovensko osnovno šolo v Ulici Campi. Iz lanskega proračuna bodo v ta namen dali skoraj 85 mi- lijonov lir. S tem denarjem, ki ga bodo dodali že predvidenim 226 mi- lijonov, bo moč začeti dela na gradbišču šole že v prihodnji jeseni. To so na včerajšnji seji občinskega sveta v Gorici izjavili pristojni odborniki.

S presežkom lanskega proračuna bodo financirali tudi gradbena dela splošnega zdravstvenega centra o- troškega vrtca v Ul. Garza-oli, te- rovskega vrtca v Ul. Ločniku in še nekaj drugih. Z vsemi stroški ni sogla- šala komunistična Pirella, ki je de- jala, da bi morala občina dati tri milijone lir, ki so predvideni za postavitev spomenika neki vojaški brigadi, v sklad z gradnjo spo- menika padlim partizanom v Štan- drežu.

V začetku je socialistični svetovalec Waltrich zahteval čimprejše skli- canje nekaterih komisij, med temi tudi one za prosto cono in konzulte za slovenska vprašanja ter zahteval, da ANAS zgradi na novo ločniški most, ki je bil poškodovan zaradi potresa.

Svetovalec Slovenske skupnosti Pau- lin pa je dejal, da bi občina morala čimprej plačati kmetom odvzeto zem- ljo; ti namreč čakajo na izplačilo tudi po več let.

Nato so svetovalci odobrili podelitev častnega meščanstva pesniku Biagio Marini, prevajalcu Ervinu Pocarju in umetnostnemu kritiku Antoniu Moras- siju.

Sprejeta sta bila tudi sklepa o najemu posojil 1 milijarde lir za razširitev metanovodnega omrežja v predmestju (Štandrež, Ločnik, Podgor- ja) in 310 milijonov lir za dogradi- tev športnega centra v Stražicah.

Jutri odprte
prodajalne časopisov

Jutri bodo v Gorici odprte nasled- nje prodajalne časopisov: Leghissa, Drevored 20. septembra; Sussi, Travnik; Nanut, Ul. V. Veneto; Co- stanzo, Ul. Crispi; Qualli, Ul. Sau- ro; Scuto, Ul. S. Chiara; De Petris, Tržaška cesta; Duca, Korzo Italija; Vidri, Ul. Pellico; Corubolo, Ul. B. Casale; Lo Curlo, Raštel; Di Zor, Ul. Orzoni; de Fabris, Ul. Cappuccini; Zanelli, Ul. B. Pavia; Collenzoni; Korzo Italija; Candotti, Ul. Carducci; Giovitto, Verdijev korzo.

Konec septembra seminar
za slovenske šolnike

Sindikat slovenske šole — tajništvo Gorica — je na svoji zadnji seji razpravljalo o stvarih, ki zanimajo naše šolstvo in šolnike. Ob koncu le- ta se bo obnovila šolska komisija, ki jo predvideva čl. 9 zakona 22. 12. 1973, št. 932 (zakon Belci - Škerk). Sindikat ni bil doslej zadovoljen s strukturo in delom dosedanje komi- sije; zavzel se bo, da bo goriška

sekcija imela enako število predstavi- nikov kot tržaška sekcija in da bo vse članke komisije predlagal sindikat (po različnem tolmačenju točke b. čl. 9). Tudi letos bo seminar za na- še šolnike v Gorici in sicer v dneh 27., 28. in 29. septembra. Vodil ga bo g. ravatelj Boris Tomažič. Se- minar bo delno rezidenčnega zna- čaja, t.j. vsak udeleženec bo imel brezplačno kosilo ali večerjo. Mini- strstvo je že za to nakazalo finan- no kritje. Glede pa jesenskega se- minarja v Sloveniji, ta bo od 15. do 24. septembra v Celju (hotel Cele- ia). Prihod udeležencev je predvi- den dne 14. septembra ob 18. ure, odhod pa 24. septembra po kosilu.

V zvezi z nameravano preselitvijo naših šol, sindikat izraža svojo so- gladnost s sklepi posameznih zavod- nih svetov, obenem pa obžaluje, da

ni doslej občina ničesar konkretno- ga ukrenila, da bi se za naše šole zgradili novi prostori.

Avgusta na Bledu
počitniška kolonija
za otroke iz Krmina

V drugi polovici avgusta bo ka- kih petdeset krminskih otrok od 6. do 14. leta starosti odpotovalo na počitniško kolonijo na Bled. Pobuda spada v okvir srečanj s krajevno skupnostjo v Brdih, s katero se bo občina Krmin pobratila. Otroci bo- do v koloniji odšli 25. avgusta, do- mov pa se bodo vrnili 15. septem- bra.

Dan in pol ustavljen pri Ločniku
protimilitaristični pohod 100 ljudi

Protimilitaristi na cesti pri Ločniku pred kordonom oboroženih karabinjerjev

Oblastem očitno ni všeč protimi- litaristični pohod, ki ga vsako leto prirejajo v naši deželi skupine in or- ganizacije, ki si prizadevajo odpravi- ti vojaško službo. Tudi letos se je pohod pričel v Trstu z manifestacij, na kateri je govorila radikalna po- slanka Adele Faccio. Prvi dan je o- krog sto udeležencev pohoda preho- dil po iz Trsta do Gorice. Tu jim je občinska uprava dala na razpolo- go dvorano v dolini Korna, kjer so v sredo zvečer priredili koncert in skupščino udeležencev pohoda s pri- ložnostnimi govori.

Naslednji dan, v četrtek, so imeli protimilitaristi v načrtu odhod iz Gorice v zgodnjih popoldanskih u- rah, prenočili pa bi v Krminu, kjer jim je občinska uprava dala na raz- polo- go stavbo bivšega razstavišča pohištva na glavni cesti v smeri Vid- ma. V programu so imeli tudi kon- cert na glavnem krminskem trgu.

Na poti iz Gorice v Krmin pa je prišlo do nepredvidene blokade. Ta- koj po Ločniku, na razpotju pred go- stinjo «Da Tilio», so hoteli protimi- litaristi zati z glavne ceste na stran- sko, kjer se nahaja vojašnica. Kor- don karabinjerjev in policistov pa jim je preprečil dostop do vojašnice. To se je pripetilo okrog četrte ure popoldne. Ukaz o prepovedi dostopa na to ulico je prišel iz goriške kvesture in službojci policistijske ki- marier. Pisani je prisotnim o- brazložil ukaze, ki jih je dobil od vi- šjega funkcionarja, goriškega pod- kvestorja.

Udeleženci pohoda niso hoteli spre- meniti prvotno izbrane poti in so i- meli skupščino kar na ulici, pred po- licijsko blokado, do poznih večernih ur. Malo pred polnočjo se je zde- lo, da bo lahko nesporazum rešen, ker so prisotni policijski funkcionarji došli sporazum z zastopniki pro- timilitaristov, na podlagi katerega bi bilo popolno dovoljenje udeležencem pohoda priiti za deset minut pred vo- jašnico, nato bi šli ti naprej. Polno- čjo pa je bil prišel z goriške kvestu- re protikur, karabinjerjski kor- don je ostal na mestu, protimilitari- sti tudi. Odšli so se v spalne vreče in ostali kar na mestu vso noč, oboji precej premraženi.

Tudi včeraj predpolodne in popoldne se ni položaj bistveno spremenil. Med policijskimi funkcionarji in predstavi- niki protimilitaristov so potekala tes- tega jana, vendarle je do včerajšnje- ga popoldneva ostalo pri istem kot u- deleženci popoldne in ponoči. Med u- deleženci pohoda sta tudi poslanka Adele Faccio in podtajnik radikalne stranke Cicciomessere.

Včeraj popoldne so udeleženci po- hoda dosegli, kar so zahtevali. O- koli 15. ure se je namreč karabinjer- ski kordon, ki je strasil čez cesto pred ločniško vojašnico, umaknil in dovolil antimitaristom, da so po- hodo nadaljevali po določeni poti. Vse kaže, da je prišlo do kompromi- se rešitve med udeleženci pohoda in goriško kvesturo.

V DOBERDOBU bo danes, jutri
in v ponedeljekFESTIVAL DELA
IN UNITA'

Drevi ob 18. uri je v programu delnice balina, ob 21. uri pa PARTIZANSKA BALADA z nastopom Tržaškega partizanskega pevskega zbora s sodelova- njem igralcev Stalnega sloven- skega in amaterskega gledališ- ča iz Trsta.

Jutri ob 18. uri tolčenje balina, ob 20. uri pa pozdravni govor. V ponedeljek ob 20.30 tekmovalje v brisliki.

Vse večere PLES do 1. ure z ansambлом Kras s pevčema Mar- to Valčičev in Sergijem Cotičem. Dobro založen bifé s specialite- tami na žaru, alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami.

Srečanje upokojencev
na Lokvah

Srečanje zadobiva z letom v le- to večji polet. Prijavilo se je že več društev upokojencev iz mnogih kra- jev Primorske in iz ostale Slovenije. Med njimi so pevski zbori in do- bra godba bo zabavala udeležence. Srečanje podpira tudi Ljubljanska banka in hotel Poljanovec na Lokvah, ki je z razumevanjem dal prirediteljem na razpolago obsežen prostor pred hotelom pod senčnimi kostanji z urejenimi plesiščini na prostem. To daje možnost organizatorjem, da boljše uredijo ozve- nje in razsvetlavo prireditvenega prostora kakor tudi ponudbo kvali- tetnejših uslug.

NA SEJI POKRAJINSKEGA SVETA

BO KOMUNIST DREVI PREDSEDNIK
POKRAJINSKE UPRAVE V GORICI?

Baje je pokrajinski tajnik PSDI Bianconi odstopil

Pristaš komunistične partije ute- ne drevi biti izvoljen za predsednika pokrajine. Ta možnost izhaja iz skle- pa pokrajinskega vodstva socialde- mokratske stranke, ki se je sestalo v četrtek zvečer in ki obvezuje dva socialdemokratska svetovalca, da se na današnjih glasovanjih za pred- sednika vzdržita. Če se bosta ome- njena svetovalca držala tega sklepa, in če bo njunemu vzdržanju sledil tudi republikanec, bo kandidat kr- ščanske demokracije za predsednika dobil le devet glasov svetovalcev svoje stranke. Kandidat levice, ki naj bi bil komunist Poletto, pa bo dobil skoraj gotovo 11 glasov KPI in PSI.

To bi pomenilo velik preokret v vodenju pokrajinske uprave, čeprav je jasno, da bi imel kandidat zdru- žene levice le relativno večino in da bi s tako relativno večino razpolo- gal tudi morebitni odbor, ki bi bil kasneje izvoljen.

V Gorici krožijo vesti, da je bilo na sestanku vodstva socialdemokr- atske stranke zelo ostro in da ni po- krajinski svetovalec Tacchinardi sogla- šal s sklepom stranke, da se mora- ta pokrajinska svetovalca vzdr- žati. Včeraj zvečer se je v Gorici tudi razširila vest, da je v znak protesta proti takemu nastopanju pokrajinski tajnik PSDI Ezio Bian- conini odstopil s svoje politične funk- cije.

Sestanki za upravljanje
bazenov v Gorici

Na zadnjem sestanku goriškega občinskega odbora so odborniki raz- pravljali tudi o upravljanju občins- kega kopališča, ki bo na Rojčah kmalu nared. Na predlog odbornika Fantinija so že povabili na sestane- k najvažnejša športna društva, ki de- lujejo v Gorici in večina teh se je vabila za prvi sestanek že odzvala. Novi bazeni pa bodo služili tudi šolski mladini, ki jih bo uporabla- la predvsem v predpoldanskih urah. Občinska uprava hoče s sodelova- njem športnih društev doseči skup- no upravljanje kopališča v katerem bo več bazenov.

V nedeljo motokros
prireditel v Mažozdu

V nedeljo, 1. avgusta, bodo v Ma- gozdu pri Kobardu že v tretje or- ganizirali «Motokros prijateljstva», kjer bodo sodelovali tudi najboljši tekmovalci iz Furlanije-Juljske kra- jine kategorije 125 kub. cm. Izbi- ro tekmovalcev bodo opravili pri goriškem sedežu FMI (Federazione Motociclistica Italiana. V septembru pa je predvideno novo tekmovan- je v motokrosu, ki bo predvidoma za več kategorij, od 50 kub. cm. do 250 kub. cm.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Una volta non basta». K. Douglas, A. Smith. Barv- ni film. Mladini pod 14. letom pre- povedan.

CORSO 17.00—22.00 «Marlowe il po- liziotto privato». R. Mitchum in C. Rampling. Barvni film.

MODERNISSIMO Zaprt. CENTRALE Zaprt. VITTORIA Zaprt.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Il terribile ispettore». Barvni film.

FRINCIPÉ 18.00—22.00 «Colpito da un improvviso benessere». Barvni film.

Nova Gorica

in okolica

SOCA «Nevarno deklet», ameriški barv- ni film ob 18.30 in 20.30.

SVOBODA «Ulica brez zakona», a- meriški barvni film ob 18.30 in 20.30.

DESKLE «Revolveršče», ameriški barvni film ob 20.00.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija, tel. 2576.

T. R.

V VIDMU SO ODLOČILI

PRIHODNJI TEDEN TUDI PRI NAS
VIŠJE ODKUPNE CENE MLEKA

Globalna odkupna cena v deželi znaša 210 lir

Sestati se mora še pokrajinski odbor za cene

V Vidmu so pred dnevi, ob prisot- nosti deželne oblasti in kmetijs- to Del Gobba, sklepali o novi od- kupni ceni mleka v naši deželi. Za- kon št. 306 z dne 8. julija lanskega leta, namreč določa, da je treba vsa- kih šest mesecev uskladičiti cene te- ga osnovnega živila. Sindikalni pre- stavniki kmetijskih proizvajalcev in združenj so se sestali z zastopniki mlečnopredelovalne industrije in odkupnih postaj, ter se dogovorili za novo globalno odkupno ceno mle- ka, ki znaša 210 lir za liter. V no- vi ceni je vključen tudi davek IVA. Seveda je cena veljavna za liter svežega mleka, ki zadovoljuje vse higiensko sanitarne predpise, kakor tudi predpise o kakovosti in količini masoche in beljakovin.

Za gorska področja, kjer je mle- ko kvalitetejša, a so proizvodni stroški višji, bo cena verjetno neko- liko višja. O njej se bodo dogovorili proizvajalci in predelovalci sami.

Pri tem moramo zapisati, da s tem ukrepom še ne stopi v veljavo nova cena. V posameznih pokrajinskih na- de dežele se morajo sestati še odbori za cene in, upoštevajoč maloprodaj- no ceno, določiti dejansko odkupno ceno mleka. Na goriški prefekturi so nam sporočili, da se ob odbor se- stal predvidoma v prihodnjem tednu.

Odkupna cena v naši pokrajini naj bi bila 205 lir za liter in to po in- formacijah, ki smo jih zbrali pri ne- katerih poučenih osebah.

Po podražitvi mleka v maloprodaj- ni, pred dvema tednoma, ki ga opravi- čujejo z večjimi režijskimi stroški, je bila nujna podražitev pri odkupu. V zadnjem času so se podražila pre- vsem kmila. Po podatkih goriške trgovske zbornice je bilo treba za- seti majnskega senna v prejšnjem me- stec plačati povprečno preko 5.000 lir, medtem, ko se je cena v febru-

arju sukala okrog 3750 lir. Otavo so kmetje ob koncu zime lahko kupili po 3200-5000 lir za stot, cena pa je v juniju narasla kar na 5000-6500 lir. Precejo so se podražile tudi cene mo- čnatih krmi za krave molznice. To re- j je višja odkupna cena mleka u- pravičena.

In zdaj v pogled, kako si porazde- lijo 300 lir, ki jih mora potrošnik pla- čati za liter mleka. 185 lir, vključno davek IVA prejme proizvajalec, od 35 do 40 lir je prodajna marža tr- govine, razliko pa obdrži predelova- lec.

Pri tem moramo ugotoviti, da je marža minimalna in precej nižja od tiste, ki jo običajno zaračunavajo tr- govalci z jestvinami.

Z avtom v kolesarja

Včeraj malo pred polno je postal žrtev prometne nesreče 76-letni Je- že Suligaj iz Drevoreda XX. sep- tembra, 147. Suligaja, ki se je pe- ljal na kolesu, je podrla 20-letna avtomobilistka Lilijana Klanjšek iz Gorice, Ul. Conigo, 4.

Pri padcu se je Suligaj precej poškodoval, saj se mu moral zdravi- ti v bolnici kar 60 dni. Zapisnik je napravila cestna policija.

Nesreča vespista

Na cesti med Tržičem in Grade- zem se je v jutranjih urah z vespo- nesrečel 44-letni delavec Giorgio Riaviz in škocjana ob Soči, Ul.ica Romana 38, katerega su v tržiški bolnišnici sprejeli za 15 dni na zdravljenje zaradi možganske pre- tresa in udarcev po telesu.

DEZURNA LEKARNA V TRŽICU

Danes ves dan in ponoči je v Tržicu dežurna lekarna Rismondo, Ul. E. Toti, tel. 72701.

Dež jih ne ovira

Učinkovitost in strokovnost brigadirjev v akciji »Posočje 76« zdej še pri notranjih delih poškodovanih stavb

KOBARID, 28. jul. — Kljub slabemu vremenu, ki je večeraj dopoldne pogosto »postreglo« z deževnimi kapljami, je bilo taborišče štirih mladinskih delovnih brigad iz Vojvodine, Dolenske, Primorske in Gorenjske, v katerih okrog 180 mladih v zvezni mladinski delovni akciji »Posočje 76« pomaga prebivalcem odpravljati posledice potresne škode, skorajda prazno. V Zaročju pri Kobaridu, kjer imajo mladi brigadirji taborišče, smo našli med drugimi delavca iz Izole Nikolo Šeata, ki je v letošnji akciji »Posočje 76« namestnik komandanta za delovišča. Prav je, da povemo, da se je Nikola letos najprej udeležil tritedne delovne akcije v Brkinih, od tam pa je prišel pomagat Posočju, kjer bo preživel tri mesece.

»Zaradi dežja naši brigadirji danes ne morejo popravljati streh, saj so mokre preveč nevarne. Vendar so se lotili notranjih del v hišah, ki jih je potrebno popraviti. Čistijo razpoke, postavljajo vmesne stene, pripravljajo vse potrebno za zidanje plošč in danes, izjemoma, odvažajo tudi odpadni material. Če je lepo vreme, tega dela ne opravljamo, saj lahko naredimo kaj bolj zahtevnega. Moram reči, da poteka delo sedaj, v drugi izmeni, ki traja deset dni, bolje kot je potekalo v prvi. Koordinacija z nekaterimi krajevnimi gradbenimi odbori, s katerimi se dogovarjamo o tem, kaj bo mo delati, se je izboljšala, kar zlasti velja za sodelovanje s krajevnimi odbori iz Idriškega, Smasti, Sužida in Kreda.«

Izmed 186 brigadirjev, ki v teh dneh pomagajo prebivalcem Posočja, jih je okrog 100 takih, ki se na to delo dobro spoznajo. Vojvodinska in primorska brigada sta sestavljene iz zidarjev, instalaterjev, elektrikařev, tesarjev, gradbenih tehnikov, elektroinžerov in drugih s poklici in znanjem, ki ga pri sedanjem delu najbolj potrebujejo. Zato so brigadirji sestavili skupine, v katerih so taki posamezniki, ki se spoznajo na določena dela. Tako je delo zelo učinkovito opravljeno in se strokovno povrh. Brigadirji-jehtniki obiskujejo tudi posamezne hiše in lastnikom svetujejo, kako naj jih popravijo ter koliko in kakšnega materiala za to potrebujejo.

Robidišče varno pred zimo

Sedaj delajo brigadirji na trinajstih deloviščih. Zelo vneto pa pripravljajo še štirinajsto. To bo v Robidišču. Tu naj bi približno v dvajsetih dneh brigadirji s pomočjo nekaj voljakov in gradbenih delavcev, povsem obnovili — na zunaj in znotraj — toliko hiš, da bodo našli v njih varno zatočišče pred zimskim hladom vsi prebivalci te vasi. V naslednjem letu pa naj bi nadaljevali ali z gradnjo več.

ali z obnovno se tistih hiš v tej vasi, ki letos ne bodo prišle na vrsto. Sicer pa je najbolj pomembno to, da bodo v Robidišču vsi prezimili na topleni.

»Delo v Robidišču bo šlo hitro od rok, saj bomo že pred začetkom del priskrbeli dovolj potrebne materiale. To, da nekateri nimajo pripravljenega materiala, ovira naše delo. V Robidišču bomo gradili iz materiala, ki ga je »prispevala« solidarnost. In tudi v drugih krajih, kjer so ljudje material imeli, smo delali zelo učinkovito. Žal pa mnogi lastniki gradbenega materiala še niso dobili. Tem nismo mogli dovolj pomagati. Upam pa, da jim bodo lahko pomagali brigadirji iz dveh naslednjih izmen, saj bomo Posočju pomagali vse do jeseni. Puhvalim lahko naše brigadirje, ki so zelo iznajdljivi. Celo iz ene v drugo vas so prevažali strešnike za prekrivanje streh. Od tistih, ki so strehe na novo prekrili in nameravali strešnike zavreči, so jih vozili tistim, ki bi strehe radi popravili, a strešnikov niso imeli. Tako so naši brigadirji kar praktično izvajali solidarnostno pomoč.« je povedal namestnik komandanta Nikola.

Čeprav je predvideno, da naj bi brigadirji delali dnevno le osem ur, se tega v Posočju skorajda ne drže. »Ne moremo pustiti nekaterih del opravljenih do polovice, na primer takrat, ko vilamo plošče ali kaj podobnega.« pravi. Tako se vrste udarniški popoldnevi, nekateri brigadirji pa so hoteli delati celo v nedeljo. Kljub specifičnosti dela brigadirjev v Posočju, pa kljub temu še vedno najdejo dovolj časa za interesne dejavnosti. Prebivalci, kjer brigadirji delajo, so z njimi iskreni prijatelji. Hitro so bile premagane tudi jezikovne prepreke in ljudje v Posočju s toplo hvalečnostjo spremljajo roko pomoči, ki so jim jo ponudili Vojvodinci. Sicer pa velja o brigadi iz Vojvodine povedati kaj več.

Mladi po srcu

V tej brigadi so tudi možje in očetje. Zidarji, tesarji, železokrivci, elektrikaři in drugi, stari do 45 let. In ti drugi mladim zgled. Pri delu in življenju v taboru. Prišli so iz ravne Vojvodine in kraje pod visokimi gorami. Zato, ker so slišali, da je ljudi v teh krajih prizadela strahotna nesreča. Zato pomagajo.

Med njimi je tudi 28-letni Marjan Matković iz Beočina pri Novem Sadu, mož in oče štiriletnega sina. Je visokokvalificiran elektrikař, za brigado pa sta ga kot vzornega delavca predlagali osnovni organizaciji ZK in sindikata v njegovi delovni organizaciji »Beočinski fabriki cementa«.

»Hitro sem se živel v življenje naše brigade in celotnega tabora. Moram reči, da so v naši, vojvodinski brigadi, kar štiri narodnosti — srbska, madžarska, romunska in slovaška. A postali smo ena družina. Vsi pa mislimo na to, kako bi najbolje pomagali ljudem, ki jim je potres porušil domove. Še sedaj, ko sem tu in vidim razdejane, lahko ocenjujem škodo. Ta je večja kot sem si predstavljaj, ko sem doma o tem bral in gledal. Tem ljudem je treba pomagati, saj pomoč potrebujejo. Edino kar nas, brigadirje pri delu ovira, je pomanjkanje materiala. A upam, da ga bo kmalu povsod dovolj, saj bo kmalu našel delo in delo vseh tistih, ki popravljajo in zidajo, še bolj uspešno.«

BRANKO PODOBNIK

BERITE
REVIO
DAN

Bo terana več kot lani?

Če bo dovolj vlage v avgustu in septembru suh, bo odličen

SEZANA, 28. jul. — Pri delovalcem kraškega terana vreme lani ni bilo naklonjeno. Toča je uničila precej pridelka. No, kot vse kaže bo letošnja letina precej boljše od lanske. Kmetovalci pričakujejo, da bodo iz groznih jagod iztisnili od trideset do štirideset odstotkov več soka kot lani. To bi pomenilo, da bodo letos na Krasi pridelali okoli 1,5 milijona litrov žlahtnega terana.

Vreme je vinogradnikom letos že pomagalo, pred tednom dni je namreč padlo nekaj toče na območju Dobrave, Kačelj, Avberjev in v Gradnjah ter ponekod s trte skatilo od 40 do 60 odstotkov grozdov. K sreči so to območja, kjer je vinogradov manj. Tam, kjer pridelajo največ terana — Dutovljah, Tomaju in Komnu — so trte še nepoškodovane in zdrave. Če bo vreme dobro, torej brez toče in če bo relativno vlažno v avgustu in sušno v septembru in v začetku oktobra, ko se bo začela trgati, potem lahko letos pričakujemo boljše in zelo kakovosno letino terana.

DUSAN GRCA

Enakopraven položaj narodnosti

Napredek pri enakopravnosti uporabi jezikov narodnosti v Vojvodini

NOVI SAD, 28. jul. (Tanjug) — V zadnjih 9 mesecih, odkar je izvršni svet skupščine SAP Vojvodina sprejel sklepe, s katerimi je določil neposredne obveznosti in naloge pokrajinskih organov uprave in organizacij pri ustvarjanju možnosti za enakopravno uporabo jezikov in pisav narodov in narodnosti, je na tem področju čutili določeni napredek. Kljub vsemu, kar so storili, pa je anketa, ki so jo izvedli v 26 do 33 organov uprave in strokovnih služb, pokazala, da to še zmeraj ni dovolj.

Pokrajinski sekretariat za notranje zadeve, pravosodje in splošno upravo kakor tudi za izobraževanje, znanost in kulturo, so že v celoti usposobljeni za vodenje postopkov v jezikih narodov in narodnosti. Samo delno usposobljenih je glede tega še 7 pokrajinskih sekretariatov.

Pokrajinski sekretariat za pravosodje in splošno upravo je zagotovil, da tiskajo v jezikih narodov in narodnosti matične knjige rojenj, poročenj in umrlj, obrazce prijave za sklenitev zakonske zveze ter za druge vloge in rešitve.

Duh flosarije

LJUBNO OB SAVINJI, 26. jul. — Priprave na tradicionalni flosarski bal, ki bo zadnjega julija in prvega avgusta v tem kraju že 16. po vrsti, so v polnem razmahu. Prireditelji želijo z letošnjim balom kreniti na novo pot in so se zato lotili dela tudi dolgoročno. Sama prireditev se je zadržala leta vse bolj spreveritista, kar bi jim morala. Vse premalo jim je namočila v veselico, ki številnim obiskovalcem ni nudila več prikazovalca bogato ljudsko izročilo in običaje, ki so nastajali z delom tukajšnjih ljudi ob vodi in lesu. Izročilo, ki je še v bližnji preteklosti dajalo pečat življenju in razvoju Gornje Savinske doline, se mora ohraniti. Ne sme utoniti v pozabo, saj gozd in predela v lesa velikemu številu prebivalcev še danes rešata vsakdanji kruh. Duh flosarije, ki umira hkrati s flosarijo, mora znova zaživeti.

Vse to pa se ne sme omejit zgolj na prireditev enkrat na leto. Pobuda, da bi ob Savinji uredili stalno etnografsko razstavo, je sicer obstajala že dlje časa, nikoli pa ni dobila pravega odziva. Uresničitev seveda ne bo niti ob letošnji prireditvi, prvi korak pa bo le storjen.

Ves teden pred balom bo v osnovni šoli odprta razstava o flosariji, ki jo je za to priložnost odstopil Slovenski etnografski muzej. Stalna razstava z nulinom in žago vencičanki, ki jih je ob Savinji le še malo, s flosom, orodjem in ostalimi značilnimi predmeti bo postopoma nastajala v prihodnje.

Tudi sler, željo prireditelji obogatiti vsakoletni sobotni večer med savinjskimi flosari in samo nedeljsko prireditev. Zato za letos načrtujejo še posebej pester sprevid.

J. PLEŠNIK

Črna gora za petino hitreje

Republika naj bi povečevala družbeni proizvod za 8,3 odst. letno

TITOGRAĐ, 28. jul. (Tanjug) — Predsednik ISSR Črne gore Marko Orlandić je v uvodnem ekspoziju na skupni seji vseh treh zborov dejal, da uresničitev zastavljenih ciljev in nalog dejanske pomeni novo etapo v družbeno-ekonomskem razvoju Črne gore. S tem planom kakor tudi z družbenim planom Jugoslavije in plani drugih republik in pokrajin zagotavljamo hitrejši, enakomerni in stabilnejši razvoj. V skladu s to politiko bi v Črni gori, kot je začrtano v tem planu, družbeni proizvod naraščal po stopnji 8,3 odstotka, kar je za okrog 20 odstotkov nad povprečno stopnjo v državi. Družbeni sektor bi se razvil po stopnji približno 9, zasebni pa 3,5 odstotka. Zaposlilo se bo okoli 26.500 novih delavcev. Družbeni proizvod bo naraščal od 31,7 odstotka v letu 1976 na 37,8 odstotka v letu 1980. Industrijska proizvodnja bi naraščala povprečno za 12, turistični promet pa za 6,4 odstotka na leto. Tako bi s predvideno dinamiko razvoja ustvarjeni družbeni proizvod na prebivalca leta 1980 znašal 22.000 dinarjev ali 67 odstotkov jugoslovanskega povprečja.

Skladišča že polnijo z žitom

LJUBLJANA, 28. jul. — Od 11. julija, ko so v Slovenijo pripeljali prve vagonne pšenice iz Vojvodine, Slavonije in Bačke, pa do danes, se je v skladiščih nabralo že nekaj več kot 28 tisoč ton pšenice.

Železničarji so dvema posebnima garniturama vlakov, od katerih vsaka pripelje po 700 ton pšenice, dodali še nove, tako, da vsak dan pripeljejo do 2500 ton pšenice. Skoraj vsak dan je tako na poti pet kompozicij, ki neprekinjeno vozijo letošnji pridelek pšenice.

Kaže, da so se letos dobro pripravili tako železničarji kot prezemniki, saj dnevno v skladišča shranijo tudi po 180 vagonov žita.

Brkini bodo živel

Brigadirsko pomoč Brkinom — Brigadirke organizirale otroško varstvo za domače otroke — Vrtec je zastoj

TARE, 26. jul. — V brkinski vasi Tare stoji brigadirsko naselje »Brkini 76«. Vas je taka kot vse kraške vasi. Tu in tam vidiš ostarelega, od trtega kmečkega dela in življenja zganega človeka. Čeprav ima na plečih šest ali več križev, še vedno dela okrog domačije, da se preživi in da kmetija ne propade.

Brigadirsko pomoč je prišla v prave kraje, čeprav malce pomislili, ali ni prišla prepozno. Ta odgovor pa bo posredoval čas, ki bo povedal ali je še mogoče, da Brkini v polnem razmahu spet zaživijo, kot takrat, ko so se naseljevali tu prvi Brkinici in se spoprijemali s težakimi življenji.

V brigadirskem naselju je dopoldne vse kot izumrlo, saj sta obe brigadi, tako MDB Josip dr. Ropotec, kot MDB Jože Kovačič na delu, le iz brigadirske kuhinje te zaschegeta v nos prijeten vonj po kosilu, ki ga pripravljajo za lačne brigadirje. Sprejeli ma je komandant brigade Rdečega križa Boris Bandelj.

Ker je bilo naselje prazno, smo se morali z avtom odpeljati do delovišča, čeprav svoje otroke v vrtec, saj se tako laže posvetijo svojemu delu, povrh pa je varstvo in kosilo brezplačno. Če človek mimogrede zavije v vrtec, ga zajame občutek radosti, ko vidi razigrane in vesele obraze otrok, ki so prišli v svojem življenju stopili v vrtec. Brigadirke-vzgojiteljice so se deli resnično predale z vsem srcem, tako da jih Brkinici upravičeno hvalijo in bodo njihov odhod močno pogrešali.

Do prvega delovišča je okrog 15 kilometrov. Tam je

tehnična četa zasipavala plastično vodovodno cev, ki bo v vasi Hotična vsem hišam oskrbela dovolj vode. Vasi Hotične zelo pomagajo brigadirjem, saj vedo, da delajo zanje in pravijo, da jim je žal, ko bodo brigadirji že odšli.

Visoko sonce nas je opozorilo, da bomo morali še v brkinsko vas Slijeve, če hočemo videti vrtec, ki ga vodijo brigadirke-vzgojiteljice. Vrtec je urejen v stari podružnici šoli Slijeve in ga obiskuje skupno z vrtem v Pregarjah okoli 60 brkinskih kratkohladičnikov iz vseh okoliških vasi. Nekatere vozijo stari z latinskimi avtomobili ali pa jih pripelje v vrtec prav zato namenjen kombi. Stari z veseljem oddajo svoje otroke v vrtec, saj se tako laže posvetijo svojemu delu, povrh pa je varstvo in kosilo brezplačno. Če človek mimogrede zavije v vrtec, ga zajame občutek radosti, ko vidi razigrane in vesele obraze otrok, ki so prišli v svojem življenju stopili v vrtec. Brigadirke-vzgojiteljice so se deli resnično predale z vsem srcem, tako da jih Brkinici upravičeno hvalijo in bodo njihov odhod močno pogrešali.

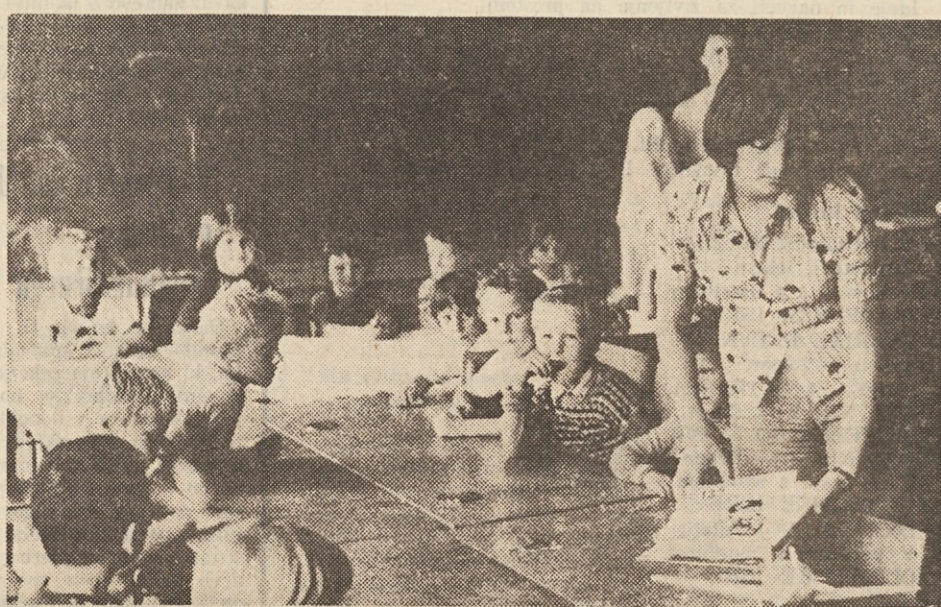
Kazalca na uri sta kazala, da se bodo v naselje začele

vračati delovne skupine na kosilo in v vrtec so že prihajali starši po otroke. V naselju je bilo živo kot v mravljišču, saj so vsi čakali v vrsti na zasluženno kosilo še posebno, ker je hrana odlična. V senci stare lipe sta sedeli skupini brigadirjev in brigadirke; prva je sestavljala drugo številko biltena »Brkini 76«, kjer brigadirji pišejo svoja doživljenja, pesmi in vse tisto, kar je zanimivo za brigadirje, drugo skupino pa so sestavljale brigadirke-medicinske sestre, ki so pisale dnevna poročila o opravljenih patronažnih obiskih po domovih za popoldansko predavanje.

»Delo poteka točno po predvidenemu programu, ki sta ga pripravila občinska odbora RK iz Sežane in Ilirске Bistrice ali pa smo ga celo prekopirali.« je na koncu še povedal komandant brigade Boris Bandelj.

Ko se vračati skozi te kraje proti domu, te obletavajo številni vtisi in misli in ko jih potem v sebi urediš, prideš do zaključka, da bodo ti kraji v Brkinih sčasoma ponovno zaživele v polnem razcvetu.

EMIL LUKANČIČ

BRIGADIRKE — VZGOJITELJICE — Mari Benčina, Cvetka Jež, Branka Brežan skrbno opravljajo svoje delo tako, da se imajo otroci res imenitno. Foto: E. Lukančič

„Pospeševanje“ manjšin po avstrijsko

Laži, izmikavanja, absurdi

Argumenti po potrebi in okusu

Avtrijsko politiko do manjšin po podpisu državne pogodbe označujeta predvsem dve nespornostni točki. V boju za glasove poskušajo na notranjepolitičnem področju določiti manjšinske zaščite, zapisane v državni pogodbi o vzpostavitvi neodvisne in demokratične Avstrije interpretirati, tako da je to čimbolj všeč nemškim nacionalistom; pri tem se nihče ne ozira na proteste manjšine ter opozorila Jugoslavije, da s tem kršijo državno pogodbo. Na zunanjepolitičnem področju pa Dunaj poskuša svetovno javnost prepričati, da država, ki ima toliko manjšinsko varstvenih zakonov, ne more biti diskriminatorska do svojih manjšin. Zanimaj obliki tega prepričevanja in obenem prilagajanja domačim nacionalistično-šovinističnim silam sta najnovejša zvezna zakona, ki naj bi prinesla »evropski modela reševanja manjšinskega vprašanja«.

Tiskovna konferenca posebnega odposlanca avstrijskega zveznega kanclerja dr. Bruna Kreiskesa dr. Wilibalda Pahra v Beogradu 15. julija pa je pokazala še dve nasprotujoči si »resnici« avstrijske politike do slovenske in hrvaške manjšine, tesno povezani z zadnjim zakonskim ukrepom dunajske vlade. Verjetni bodoči avstrijski zunanji minister Pahr (na Dunaju vedo povedati, da bo imenovan to jesen, ko bo Erich Bielka-Karlter odstopil) je namreč nekajkrat zavrnil, da manjšin ne bodo preštevati, kot to trdijo »nepoučeni« predstavniki manjšine in njenega matičnega naroda, ter da nameravajo jezikovno šteti, ki naj bi ga izvedli novembra letos, ne bo ugotavljanje manjšine, temveč le statistični pripomoček zakonodajalca. Po drugi strani pa je dal jasno vedeti, da bo število odločalo o vsebini, obliki in razširjenosti manjšinske zaščite, saj po njegovem mnenju zasluži število močnej in strnjeno naseljene manjšine drugačno zaščito — celo avtonomijo — številično šibke in raztresene naseljene manjšine (mednje je, po vrsti zaščite, ki jo je deležna, šteti tudi slovensko manjšino v Avstriji...)

Nova zakona — • šteti posebne

vrste in o narodnostnih skupinah — sta neločljivo povezana. Poleg vsebinske povezave potrjuje tudi dejstvo, da so zakona sprejeli hkrati in ju hkrati obravnavali ter da na štetu posebne vrste stoji in pade dogovor treh strank o manjšinskih ukrepih zvezne vlade. Prav vprašanje štetja manjšine — pa naj se imenuje »ugotavljanje manjšine«, »šteti posebne vrste«, »jezikovno šteti« ali »orientacijski pripomoček za izvedbo manjšinskih določil državne pogodbe« — je med najbolj očitnimi primeri nespoštovanja teh določil in stališč, zapisanih v različnih dokumentih OZN.

Kanclerjev odposlanec je sicer poskušal zapeljati našo in mednarodno javnost z izjavo, da rezultati namernega štetja ne bodo pogoj za izvajanje zakona o narodnostnih skupinah, vendar je resnica daleč od njegove trditve. Druga točka 2. člena zakona o narodnostnih skupinah namreč izrecno spodbija njegovo izjavo, saj navaja kot pogoj za postavitev dvojezičnih topografskih napisov »približno četrtino« pripadnikov narodnostne skupine na določenem ozemlju. Podobno določilo najdemo tudi v 2. odstavku 3. točke istega člena, kjer je zapisano, da se je treba pri sprejemanju odredb zvezne vlade (te bodo konkretno določale obliko in način izvajanja zakona) med drugim ozirati tudi na številčno moč narodnostne skupine. Če ob vsem povedanem upoštevamo še Pahrovo izjavo, da nobena od dosedanjih rednih šteti ne bodo uporabljali v zvezi z manjšinsko zaščito, je povezanost med bližnjim jezikovnim preštevanje in zakonom o narodnostnih skupinah na dani. Številčna moč manjšine bo torej odločilna za njeno zaščito, čeprav je to v nasprotju z državnimi pogodbami, ki take pogojenosti ne pozna.

Tudi po mnenju OZN število ni pomembno za zaščito manjšin. Ze leta 1950 je generalni sekretar OZN v memorandumu »Definition and Classification of Minorities« zapisal, da »na čelu ni potrebno nikakršno določeno število ali odstotek posameznikov za obstoj manjšin; tudi članom (pripadnikom) najmanjših manjšin pripada nediskriminirano ravnanje, posebej glede spoštovanja pravic in svobod«, zapisanih v splošni deklaraciji o človekovih pravicah; vsakakor pripadajo manjšini, ki tvori skupino, posebej po-

zitivne usluge in posebne pravice«. Podobno stališče najdemo tudi v poročilu odbora OZN o preprečevanju vseh oblik rasne diskriminacije iz leta 1974, napisanim med drugim tudi na podlagi kritične obravnave avstrijskega poročila o položaju manjšin. Tam najdemo zapisano: »... da bi delitev prebivalstva na podlagi jezikovnega kriterija imela drugačne rezultate od tistih, ki bi jih dobili na podlagi etnične zavesti in sorodstvenih socioloških kriterijev« in »... da pravice manjšin niso odvisne od njihovega števila ali odstotka, ki ga predstavljajo glede na celotno prebivalstvo«.

Takih stališč pa nima samo OZN. Mednarodna manjšinska organizacija FIOE v se seje svojega osrednjega odbora v Gradcu (od 14. do 17. oktobra 1965) poslala pismo avstrijski zvezni vladi, v katerem se je najprej zahvalila, ker leta »dosedanji ukrepi« za zaščito manjšin, ki izhajajo iz avstrijske državne pogodbe, ni pogojevala z ugotavljanjem manjšine, nato pa jo prosila, naj se »v bodoče odprave ugotavljanje manjšine kot pogoj za realizacijo 7. člena; ugotavljanje namreč ne pomeni nikakršnega poročila za pravično uresničevanje manjšinske varstvenih določb.«

Slabše kot prej

Zakona prinašata manjšinam slabši položaj, kot sta ga imeli doslej. Kot vsi »manjšinsko varstveni« zakoni, ki so bili sprejeti po podpisu državne pogodbe v Avstriji, sta bila tudi ta dva sprejeta brez pristanka prizadetih manjšin, zvezna vlada pa je pogovore s slovensko manjšino, ki je konstruktivno sodelovala, prekinila in ni upoštevala njenih najpomembnejših pripomb. Na tiskovni konferenci v Beogradu smo kot izgovor zato slišali, da so pripombe manjšine prišle »prepozno«, takrat, ko je bil že sprožen postopek za sprejemanje zakonov v parlamentu...

Zakon o narodnostnih skupinah za jema predvsem tista področja manjšinskega varstva, ki so zajeta v tretjem odstavku 7. člena (tega je avstrijska vlada ob sprejemanju državne pogodbe o Avstriji v parlamentu proglasila sicer za »samozavestnega« kar pomeni, da za njegovo uresničitev ni

treba dodatnih zakonskih instrumentov) in za katera že obstajajo ustrezni zakoni. Dva od teh zakonov — o topografskih napisih in o jeziku pred sodišči — sta z novim zakonom razveljavljena, v zameno pa je manjšina dobila še slabšo zaščito od tiste, ki je bila zapisana v prejšnjih zakonih.

Nova so v zakonu o narodnostnih le določila v nederencirani finančni pomoči in o tako imenovanih sosvetih narodnostnih skupin. Prav ti dve določili trdi avstrijska politika, da pomenita velik napredek v primerjavi z dosedanjim stanjem.

Z uvedbo manjšinskih sosvetov naj bi manjšini dobili možnost sodelovanja pri njihovih zadevah, kar da doslej ni bilo mogoče, ker da so bile osrednje manjšinske organizacije le privatne organizacije, ki niso imele vpliva na zakonodajalca. V resnici pa ti sosveti jemljejo manjšinskimi organizacijam vlogo zastopstva manjšine, torej vloge, ki jim jo zagotavlja 7. člen državne pogodbe. Sosveti so namreč zastavljeni tako, da bodo pomenili ustavno zvezne vlade in nič drugega.

Vlada je namreč tista, ki odreja, kateri od sosvetov bodo ustanovljeni, postavlja vse člane sosveta in določa njihovo število. Sosveti tudi ne odločajo o ničemer. Za nikogar niso obvezna njegova priporočila, vlada pa ni dolžna poročati sosvetom o svojih ukrepih. Tudi nezadovoljstva nad ukrepi vlade ne morejo člani sosveta izpričati na učinkovit način. Če bi na primer član sosveta iz protesta zoper kakšen ukrep abstiniral, ga lahko vlada po trikotnem izostanju zamenja. Fiktivno naj bi imeli predstavniki manjšine veliko vlogo, saj bi jih naj bilo za pol sosveta in še predsednika naj bi imeli. Toda to lepovernično določilo se razvodi v manj kot nič, ko zremo, da ima vlada proste roke pri izbiri članov sosveta. Vlada lahko toliko časa zavrže predloge manjšine, dokler ne sestavi takega sosveta, ki ji bo všeč in ki ji ne bo delal »toliko preglavica«, kot so ji na primer doslej delali koruški Slovenci v kontaktnem komiteju.

Nihče ne bo kaznovan

Vprašanje topografskih napisov je bilo na Koroskem že v preteklosti eno najbolj spornih. Poskus njegove delne

uresničitve pa vsej svetovni javnosti pokazal, v kakšnem okolju žive koruški Slovenci. To okolje se do danes ni spremenilo, pa tudi avstrijske oblasti niso ničesar storile, da bi se. Tako kot v zakonu iz leta 1972, najdemo tudi v zakonu o narodnostnih skupinah določila, ki govorijo, da bodo topografske napise postavili samo v nekaterih raztresenih naseljih (čl. 12-1-2), čeprav 7. člen govori o tem, da morajo biti ti napisi v sodnih ali upravnih okrajih s slovenskim, hrvaškim oziroma mešanim prebivalstvom. Pa tudi za te napise ni gotovo, da jih bodo postavili. Iz pojasnil k zakonu o narodnostnih skupinah je razvidno, da bo postavitev dvojezičnega napisa odvisna pravzaprav od tako imenovanih »drugih pravnih predpisov«. Torej: če bi bil napis npr. v neskladju s cestnoprometnim redom, ga ne bodo postavili... Ali pa bo tako postavljen napis res stal ali ne, bo seveda odvisno od nemškonskonalcijske skrajneve, kakor kažejo izkušnje iz leta 1972: tako kot v zakonu iz leta 1972, tudi v tem novem zakonu ni predvidenih nikakršnih kazni za morebitne podiralce tabel, pa tudi ne za kršitelje drugih določil zakona o narodnostnih skupinah!

Uradnikom ni treba razumeti

Pri drugem izredno pomembnem vprašanju, vprašanju sodnega jezika, se zakon izgublja celo v absurdih. V njem najdemo določila, ki dovoljujejo »dilogal nemih, kot je na majšem ljubljanskem posvetovanju ugotovili dr. Janko Pleterški; na drugi strani pa uzakoničuje tudi določilo, da nihče od deželnih uradnikov ne bo kaznovan, če bo uporabljal jezik manjšine v stikih z njo. Na Gradiškanskem in Koroskem to pomeni, da nihče ne more biti kaznovan, če sregovori v drugem uradnem jeziku dežele. (!) Tako določilo je prišlo v zakon zato, razlagajo avstrijski zakonodajalci, da rabe jezika manjšine ne bi šli za kršenje ustave, ki določa, da je uradni jezik v Avstriji nemški...

Zakon ne predvideva, naj bi vsi uradniki na za to določenih uradnih obvaladali jezik manjšine. Tudi na vseh »dvojezičnih« uradnih jih ni pričakovati, pojasnjuje vlada. To naj bi opravičevala objektivna dejstva, ker pač toliko takih uradnikov ni. Nihče pa se ob tem ne sprašuje, kaj je uradna Avstrija v vseh letih, kar velja državnega pogodba, storila, da bi se tako stanje izboljšalo in da bi bil lahko na vseh »dvojezičnih« uradih vsaj en uradnik, ki bi znal jezik manjšine. Toda kljub temu, da uradnikov, ki bi obvaladali jezik manjšine, ne bo, poslovanje »potekalo nemoten«. Zakon namreč predvideva, da se v primerih, ko urad nikakor ne more uresničiti določil po dvojezičnem ustnem sporazumevanju (čeprav lahko pritegne tolačja ali prosí za primerne človeka iz drugega urada in čeprav mora

stranka prej najaviti, da bo govorila v jeziku manjšine) lahko uporabijo pri takih stikih tudi pomožna sredstva sporazumevanja (čl. 15/3). To pa lahko pomeni, da se bosta stranki sporazumevali z lističi, kjer bodo napisana vprašanja in odgovori. Uradniku torej ne bi bilo treba spregovoriti niti besede s stranko, ta pa bi obkrožala pravilne odgovore: »dilogal nemih«...

Da bi »dvojezičnemu uradu« olajšal »jezikovne težave« je zakon o narodnostnih skupinah predvidel za manjšine še bolj diskriminacijsko določbo. Člen 13 v drugem odstavku namreč določa, »da se nihče ne sme izogniti uradnemu postopku uradno delujočega organa, niti ne sme odkloniti njegove zahteve samo zato, ker ta uradni postopek ni bil izveden v jeziku manjšine«. O kakršnemkoli statusu slovensčine in hrvaščine kot uradnega jezika, kot ga določa 7. člen, torej ni govora. Oba jezika, ki bi morala biti v sodnih ali upravnih okrajih s slovenskim, hrvaškim ali mešanim prebivalstvom dopusčna dodatno k nemškemu kot uradni jezika, ostajata še naprej na ravni pomožnega jezika, kar je spet očitno kršenje določil državne pogodbe.

Niti besede o šolstvu

Naj opozorimo še na eno značilnost zakona o narodnostnih skupinah, ki hkrati kaže, kako si Avstrija predstavlja pospeševanje in zaščito manjšin. O tako važnem področju v življen

Montreal

Montreal

Montreal

ATLETIKA, KANU IN KAJAK TER ODBOJKA V ŽARIŠČU TRINAJSTEGA DNE

Viktor Sanejev (SZ) tretjič olimpijski prvak v troskoku Lasse Viren osvojil tudi zlato kolajno na 5000 metrov

Zadovoljni sta tudi Italija in Jugoslavija: bron sta osvojila Ferrari (lokeostrelstvo) in Ljubek (kanu, 500 m) - Zmagala Kazankine

V popoldanskih urah so bile na sporedu kvalifikacije in polfinalna tekmovanja. Za Italijane in Jugoslovane so se začela takoj razočaranja. V skoku v višino je prišlo do pravega pokola, ker se skakalci niso znanli na stezi: med žrtvami so tudi Temim ter Fortini in Raise. Jugoslovani je preskočil 210 cm, Italijani pa sta se ustavila že pri 205. Presenečajo se neuspehi Francoza Ponaniewe (osebni rekord 227), Kazankine (225), Nemca Killinga (222), Kubanca Spencerja (222) in Spanca Morillasa (221). Tudi Madžar Kelemen je izpadel, v finalu pa so se uvrstili Senikov (SZ), Beil-schmidt (NDR), Stones (ZDA), ktereza je publika izživljala zaradi kritik prirediteljem, Wszola (Polj.), Brelavol (SZ), Ferraige in Joy (Kanada), Almen (Sve.), Bergamo (It.), Barrineau in Jankuni (ZDA), Totland in Falkum (Nor.) in Toring (Danska). Izločilni tekmovanja v štafeti 4x100 m in krogla za ženske so izpadli, ker je bilo premalo vpisanih in so se torej vsi uvrstili v nadaljevanje, zato pa so takoj začeli z moškimi štafetami na 4x100 metrov. Daleč najboljši so bili Američani, ki so takoj p kazali, da nimajo konkurence. V borbi z njimi so se odlikovali tudi Italijani, ki so zabeležili drugi najboljši čas. Samo nekaj ur kasneje so v tej panogi izvajali tudi polfinalne teke. Američani so svoj čas še izboljšali (38'51), odlična pa je bila točkovna tudi Poljska, ki je s svojo skupino zmagala s časom 39'09. Presenetljivo se je uvrstila v finale Kanada, medtem ko je Italija zaradi slabih menjav bila na pragu prazna. V drugi skupini je osvojila četrto mesto in se le za las uvrstila v finale skupaj z ZDA, Kubo, NDR, Kanado, Poljsko, Francijo in SZ. Njene barve so branili Guerini, Caravani, Benedetti in Mennea, ki so dosegli čas 39'39.

Precej borbe je bilo v polfinalu ženskih štafet na 4x400 metrov. SZ in ZDA sta premočno zmagali v prvi skupini, kjer je tretje mesto osvojila Finska, ZRN pa je zaradi doberga časa prišla vseeno v finale, v drugi skupini pa so vzhodne Nemke tekle tako rekoč same. V finalu so se uvrstile še Avstralija, Velika Britanija ter Kanada in Bolgarija zaradi dobrega časa.

Zelo izenačena sta bila nato polfinalna teka moških na 1500 m. Še enkrat se je v svoji skupini proslavil Irec Coghlan pa je zmagal v 2. skupini. V finale so se uvrstili neposredno Walker, Crouch (Avstral.), Moorcroft (VB), Coghlan (Irska), Wolhutter (ZDA) in Vandamme (Belgija), s časi pa se Clement (VB) in Wellmann (ZRN), medtem ko sta Wessinghage in O'Vett izpadla.

Seveda pa je največ zanimanja vladalo za finalna tekmovanja. Junak dneva je bil sovjetski atlet Viktor Sanejev, ki je po zmagah v Ciudad Mexico in Münchnu tudi v Montrealu osvojil zlato odličje in potrdil svojo nesmrtnost kot atlet. Boj je bil sicer hud: Sanejev je že v drugem skoku preskočil 17,08 in kazalo je, da mu ostali ne bodo ogrozili zmage, ko je to znamko presenetljivo izboljšal American Butts s 17,18. Njegovo veselje pa je trajalo zelo malo. Sanejev je že v naslednji seriji reagiral in z odličnim 17,28 dokončno odločil dvoboj v svojo korist. Razočaral je svetovni prvak, Brazilac De Oliveira, ki je le v predzadnji seriji prišel do tretjega mesta.

Končni vrstni red:

1. Sanejev (SZ) 17,28
2. Butts (ZDA) 17,18
3. De Oliveira (Braz.) 16,90
4. Perez (Kuba) 16,81
5. Haynes (ZDA) 16,78

Zanimiv je bil tek žensk na 1500 metrov, čeprav je bila teka izrazito taktična in rezultat razmeroma slab. Sovjetinja Kazankina je po pričakovanih zmagala, čeprav je ni približala niti zdaleč svojem svetovnemu rekordu, saj je ostala v ozadju in samo v sprintu prehitela zastopnici NDR Hoffmeister in Klapczynsky. Italijanka Gabriella Dorio se je obnašala zelo zadovoljivo, saj se ni omejevala na pasivno obrambo, ampak je dajal časa celo vodila. Seveda ni zdržala končnemu sprintu boljše, a je vseeno osvojila odlično šesto mesto.

Takoj po ženskem finalu na 1500 metrov so se pomerili za zlato tekmovalci na 5000 metrov. V središču pozornosti je bil drugi fenomen — Fince Lasse Viren, ki je po dvojni zmagi v Münchnu osvojil 1. mesto na 10.000 metrov. Po hudem boju, v katerem ni manjkalo prerivanja in nepravilnosti (sovjetski tekmovalac Kuznecov je tebebln na tla in ostal poškodovan) je odločitev padla šele v sprintu: Viren ni zamudil prilžnosti, da z novo zmago še potrdi

Med ženskami ni bilo v kajaku e-prehite Novozelandca Quaxa, tretji je bil Hildebrandt (ZRN), ki je z učinkitim skokom prehitel Dixona.

V kvalifikacijah ženske štafete na 4x100 metrov je najboljši čas zabeležila ZRN (nov olimpijski rekord): 42'61, uvrstila se po se še SZ, VB, NDR, ZDA in Kanada.

LOKOSTRELSTVO

Z današnjim dnem se je končalo tudi to tekmovanje, ki je bilo uspešno predvsem za ZDA. Američani so osvojili zlato kolajno tako v moški kot v ženski konkurenci. Posebno med moškimi je bila premoč svetovnega prvaka Paceja popolna, saj je prešel takoj v vodstvo in ga ni več izpuštil. Drugi je bil Japonec Thoriši, Italijan Ferrari pa je le uspel in osvojil bronasto kolajno.

V ženski konkurenci je za Američanko Ryon nastala huda gneča, iz katere sta se najprej izveleli sovjetski tekmovalki Kopvan in Rustanova, ki sta osvojili drugo in tretje mesto. Italijanka Cappani je bila tu 12., sicer pa z zelo malim zaostankom za prvimi.

KAJAK IN KANU

Ljubek tretji
Perri samo sedmi

Italijani so lahko zelo razočarani s svojim kajakašem Perrijem. Res, da 300 m ni njegova priljubljena dolžina, na tihem pa so upali, da bi tudi na tej razdalji osvojil kolajno. V resnici pa se je enakovredno boril z ostalimi le v začetku, nato pa povsem popustil in končal na 7. mestu. Hud boj za zlato sta bila Romun Diba in Madžar Szanitz, zmagal pa je prvi.

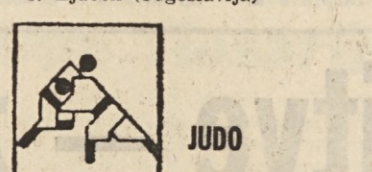
1. Diba (Rom.) 1'46"41
2. Szanitz (Madž.) 1'46"95
3. Helm (NDR) 1'48"30

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

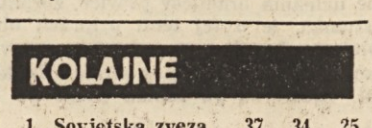
Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)
2. Wood (Kan.)
3. Ljubek (Jugoslavija)

JUDO

V tej disciplini se nadaljuje boj med sovjetskimi in japonskimi zastopniki. Po uvodni zmagi SZ in dveh uspehih Japoncev je Sovjet Nevzorov izenačil dvoboj s prvim mestom v polsrednji kategoriji, potem ko je v finalu odpravil — seveda — Japonec Kuramoto. Ta dvoboj je zasenčil vse ostale, bron pa sta osvojila Francoz Vial in Poljak Talaj.

BOKS

V olimpijskem Forumu bo danes ponovno ena zadnjih masovnih delitev kolajin. Enajst serij dragocenih odličij bodo podelili boksarjem. Morda so prav za boksarje kolajine najdražje, ker nosijo na sebi znake borbe z dolga turnirja.

Kljub temu, da je odpadlo precejšnje število boksarjev iz afriških držav je bil turnir skrajno naporen in kdor ni imel sreče pri zrcu je moral v slabih dveh tednih tudi šestkrat stopiti na ring. Borbe nikakor niso bile medle in prav v zadnjih kolajnah je bilo nekaj posebnosti. Borba med Kubancem Leonardom in M. Spinks, slednji bo imel za nasprotnika edinega Sovjeta Riskijeva, boksarja z zelo močnim udarcem.

K velikim odkritjem turnirja spada predstavnik Venezuele Gamarro, ki je vsem svojim nasprotnikom pustil trajen spomin na letošnje olimpijske igre. Boril se bo z metodnim vzhodnim Nemcem Bachfeldom.

Edini Jugoslovian v finalu bo Tadija Kačar. Odlikuje se z zelo dobro tehniko, vendar z nekoliko šibkejšim udarcem. Njegov nasprotnik Rybicki iz Poljske je v polfinalu proti Solomunu dokazal, da lahko veliko prenese in jih istočasno lahko tudi veliko da. Ima pa razmeroma zrahljano obrambo. Napovedovanje izida je prava loterija.

Finalna srečanja se bodo po našem času začela ob 24. uri.

Današnji spored

LAHKA ATLETIKA: skok v višino, moški, finale; maraton; met krogla, ženske, finale; 1500 m moški, finale; 4x100 m ženske, finale; 4x100 m moški, finale; 4x400 m ženske, finale; 4x400 m moški, finale

BOKS: finalna srečanja.
JUDO: kategorija open, izločilna skupina, repešaže in finale.
ROKOBORBA: finale.
KANU: 1000 m K-1 moški, polfinal in finale; 1000 m C-1 moški, polfinal in finale; 1000 m K-2 moški, polfinal in finale; 1000 m C-2 moški, polfinal in finale; 1000 m K-4 moški, polfinal in finale.
NOGOMET: finale 1. in 2. mesto.

Program finalnih borb:
Mini - mušja: Bjong Ik Li (Severna Koreja) - Hernandez (Kuba)
Mušja: Duvalon (Kuba) - Randolph (ZDA)
Petelinja: Jong Gu Jo (Severna Koreja) - Mooney (ZDA)
Peresna: Novakowski (NDR) - Herrera (Kuba)
Lahka: Cutov (Rom.) - Davis (ZDA)
Super - lahka: Aldama (Kuba) - Leonard (ZDA)
Velter: Gamarro (Venez.) - Bachfeld (NDR)
Super - velter: Rybicki (Polj.) - Kačar (Jugoslavija)
Srednja: Spinks M. (ZDA) - Riskijev (SZ)
Polteška: Soria (Kuba) - Spinks L. (ZDA)
Teška: Stevenson (Kuba) - Simon (Romanija)
Najučinkovitejši boks so doslej po-

Tekmovanje v kanuju je že prineslo zadoščenje Jugoslovonom

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Vrstni red:

1. Aleksander Rogov (SZ)

2. Wood (Kan.)

3. Ljubek (Jugoslavija)

Veter je v prvih dneh povzročal hude težave tudi strelcem na glinaste golobe: ploščice je tako zanašal, da so morali strelci uveljaviti prav posebno tehniko, če so hoteli zadeti cilj.

Jezni so bili tudi jadralci na Ontarijskem jezeru, kjer so le s težavo obvladovali svoje čelne ob nepričakovanih spremembah smeri vetra. In končno je dež zagodel še britanski kraljici, ki si je prišla ogledat nastop svoje hčerke v konjskem tekmovanju, a sploh ni mogla iz avtomobila, ker je tako lilo, da je še krona ni zaščitila pred vodo, ki je padala izpod neba.

Tudi sedem dvobojev je bilo potrebnih za kolajno v boks

DANES PONOČI SKLEPNE BORBE BOKSARJEV

Kubancev in Američanov za ducat Za zmago tudi Jugoslovian Kačar

Katastrofalen obračun za Sovjetsko zvezo - Gamarro (Venezuela) med najboljšimi na olimpijskem turnirju

BOKS

V olimpijskem Forumu bo danes ponovno ena zadnjih masovnih delitev kolajin. Enajst serij dragocenih odličij bodo podelili boksarjem. Morda so prav za boksarje kolajine najdražje, ker nosijo na sebi znake borbe z dolga turnirja.

Kljub temu, da je odpadlo precejšnje število boksarjev iz afriških držav je bil turnir skrajno naporen in kdor ni imel sreče pri zrcu je moral v slabih dveh tednih tudi šestkrat stopiti na ring. Borbe nikakor niso bile medle in prav v zadnjih kolajnah je bilo nekaj posebnosti. Borba med Kubancem Leonardom in M. Spinks, slednji bo imel za nasprotnika edinega Sovjeta Riskijeva, boksarja z zelo močnim udarcem.

K velikim odkritjem turnirja spada predstavnik Venezuele Gamarro, ki je vsem svojim nasprotnikom pustil trajen spomin na letošnje olimpijske igre. Boril se bo z metodnim vzhodnim Nemcem Bachfeldom.

Edini Jugoslovian v finalu bo Tadija Kačar. Odlikuje se z zelo dobro tehniko, vendar z nekoliko šibkejšim udarcem. Njegov nasprotnik Rybicki iz Poljske je v polfinalu proti Solomunu dokazal, da lahko veliko prenese in jih istočasno lahko tudi veliko da. Ima pa razmeroma zrahljano obrambo. Napovedovanje izida je prava loterija.

Finalna srečanja se bodo po našem času začela ob 24. uri.

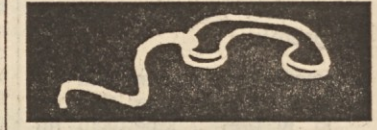
Današnji spored

LAHKA ATLETIKA: skok v višino, moški, finale; maraton; met krogla, ženske, finale; 1500 m moški, finale; 4x100 m ženske, finale; 4x100 m moški, finale; 4x400 m ženske, finale; 4x400 m moški, finale

BOKS: finalna srečanja.
JUDO: kategorija open, izločilna skupina, repešaže in finale.
ROKOBORBA: finale.
KANU: 1000 m K-1 moški, polfinal in finale; 1000 m C-1 moški, polfinal in finale; 1000 m K-2 moški, polfinal in finale; 1000 m C-2 moški, polfinal in finale; 1000 m K-4 moški, polfinal in finale.
NOGOMET: finale 1. in 2. mesto.

Program finalnih borb:
Mini - mušja: Bjong Ik Li (Severna Koreja) - Hernandez (Kuba)
Mušja: Duvalon (Kuba) - Randolph (ZDA)
Petelinja: Jong Gu Jo (Severna Koreja) - Mooney (ZDA)
Peresna: Novakowski (NDR) - Herrera (Kuba)
Lahka: Cutov (Rom.) - Davis (ZDA)
Super - lahka: Aldama (Kuba) - Leonard (ZDA)
Velter: Gamarro (Venez.) - Bachfeld (NDR)
Super - velter: Rybicki (Polj.) - Kačar (Jugoslavija)
Srednja: Spinks M. (ZDA) - Riskijev (SZ)
Polteška: Soria (Kuba) - Spinks L. (ZDA)
Teška: Stevenson (Kuba) - Simon (Romanija)
Najučinkovitejši boks so doslej po-

Tekmovanje v kanuju je že prineslo zadoščenje Jugoslovonom

Tehnika za narodnostne manjšine prof. Sama Pahorja smo vprašali: če bi bila primerna ureditev olimpijskih iger na tak način, da bi na njih ne nastopale države temveč posamezne jezikovne skupine oziroma narodi.

«V glavnem treba pri taki možnosti vzeti v poštev usodo klasične olimpijske duha. Že danes je daleč važnejše zmagovati in ne sodelovati. Nastopanje po narodnostih bi verjetno to težjo še bolj zaostriilo.

«Koliko takih jezikovnih skupin pa bi na takih igrah nastopalo?»

«Jezikov naj bi bilo na celnem svetu približno tri tisoč. S selekcijo, ki bi privedla na dan tiste, ki so poleg velikih jezikov tudi dejansko govorjeni in manjšinsko organizirani bi se nabralo verjetno od 480 do 500 različnih jezikovnih skupin.»

«Bi bilo mogoče vsem zagotoviti uporabo materinega jezika?»

«Za prireditev, ki traja samo dva tedna, bi se kaj takega nikakor ne izplačalo. Gotovo bi s konkretnimi predlogi nastopili esperantisti.»

PO PORAZU «PLAVIH» ROKMETAŠEV PROTI REPREZANTANCI ZRN

Jugoslovani so kljub neuspehu na Olimpijadi še vedno med najboljšimi na svetu

Trener reprezentance ZRN je Vlado Štencel, bivši trener Jugoslavije

Kot vse ostale reprezentance doživljajo tudi Jugoslovani v Montrealu veselje in žalostne trenutke. Vselej so tisti, ko se izpolnijo pričakovanja ali pa pride do nepričakovano visoke uvrstitve katerega «plavega», razočaranje pa nastopi, ko se načrtovana uvrstitev ne posreči. Na tako visoko uvrstitev jugoslovanskih rokometarjev ni letos računal skoraj nihče, razočaranje pa je prišlo zlasti s strani vaterpolistov in rokometarjev. Prav o «plavih» rokometarjih še nimamo danes spregovoriti nekaj več, glede na to, da bi morali v Montrealu braniti zlato kolajno iz Münchna, zdaj pa so ostali celo povsem brez odličja.

Zakaj je prišlo do tega preobrata? Kje so vzroki, da je «plave» izločila še zelo mlada in neizkušena zahodno-nemška ekipa? Vseh vzrokov, seveda, ne moremo navesti. Prav gotovo pa nismo daleč od resnice če rečemo, da jugoslovanska reprezentanca od zadnjih olimpijskih iger ni dosti napredovala (če je sploh kaj), medtem ko je prišlo v vrhunskem rokometu v tem obdobju vendarle do velikih kakovostnih premikov. Obnova jugoslovanske ekipe ni bila dovolj temeljita in to ne le kar se tiče tekmovalcev, ampak tudi glede novih zamisli. Dejstvo, da od stare slavi ni moglo živeti, je prišlo na tem olimpijskem turnirju povsem do izraza.

Najti krivca za to, da jugoslovanski rokomet v zadnjem obdobju ni dovolj napredoval bi bilo trenutno težko, gotovo pa je, da so Jugoslovani zagrešili hudo napako pri tehničnem vodstvu ekipe. Prejšnjo ekipno je pet let pripravljali odlični rokometni strokovnjak Vlado Štencel in jo tudi privedel v sam svetovni vrh. Naivno bi bilo pričakovati, da si takega trenerja ne bi želela katera koli reprezentanca. Dobil je tako številne ponudbe in tedaj je bil trenutek, ko bi bilo treba Štencela zadržati doma. Toda tega niso storili in Štencel je odšel trenirati — Zahodno Nemčijo. In prav v tej državi je pokazal svojo dejansko vrednost: v roke so mu dali izredno mlado ekipo, ki naj bi prišla do izraza v nekaj letih. Štencel pa je v enem samem letu iz mladih nemških igralcev ustvaril izredno borbeno in tehnično dobro podkovano ekipo, ki je Jugoslovane izločila iz olimpijskega turnirja. Morda bi težko našli bolj zgovorno prilžnost za presojo vrednosti trenerja, kot je ta.

Kaj zdaj? Po toči zvoni ti prepozno. Medalja je šla po vodi in preostane le eno: na napakah se je treba učiti in v bodoče odpraviti vse vzroke tega neuspeha, kar Jugoslovanom ne bi smelo biti pretežko: kljub montrealnemu neuspehu sodijo namreč prav gotovo še vedno v sam svetovni rokometni vrh.

Avtokritika

Angleška jadralca Warren in Hunt sta bila res avtokritična: v razredu tempest sta se uvrstila v zadnji regati šele na osmo mesto, kar je bilo po njunem mnenju izredno slabo, menila pa sta, da je za to glavni krivec njuna — jadralca. Za «kazens» sta jo kar sredi morja zažgala, skočila v vodo in odplavala na obrežje.

Polne tribune

Za privlačnejše tekme so tribune tako razprodane, da prostih mest enostavno ni moglo dobiti za nikogar. Tako je ostal zunaj športne

Polne tribune

skrivališča, ki je trajal več ur. Bliš in njegova borca so se nadvse junaško upirali množici nedičevcev. Končno pa so morali kloniti, kar jih je ekipo splozila plastične mine onesposobila za boj. Nedičevci pa so tedaj zažgali tudi več gospodarskih poslopij, med njimi senik v katerem sta se skrivala Stembergar in Prosen, zato sta morala iz skrivališča, ker bi bila sicer v njem zgorela. Oba so nedičevci ujeli.

Potem so ju skupaj z Bliškom in njegovima borce, kurirjem komande mesta Materije, petimi drugimi prijatelji in okrožnimi aktivisti in 17 domačinih odpljali v zapore v St. Peter. Tam so jih 33 stlačili v klet površine 4,5x3 m, potem so jih grozovito pretepli in jih hoteli še sestradati. Domačini in nekatere aktiviste so v 10 dneh izpustili. V zaporo jih je ostalo še 7; izmed teh so izločili Stembergarja, Bliška in njegova borca ter kurirja, da bi jih poslali v tržaško Rižarno. Vendar se jim je prej posrečilo pregovoriti nedičevskega stražarja, da jih je spustil in sam pobegnil z njimi.

Štab 4. bataljona je bil 15. marca, ob nedičevskem napadu na Suhorje, s 1. četo in delom moštva drugih enot v bližini Vatoelji. Ko je bil obveščen, da nedičevci napadajo

skrivališča, je poslal prvo četo na pomoč napadenim. Ukazal ji je, naj poskuša s sleplnim napadom vnesti zmedo v sovražnikove vrste in rešiti ujetnike. Direktni napad na nedičevce ni bil mogel, ker jih je bilo okoli sto, bataljonski štab pa je lahko zbral le kakšnih 30 borcev. Četa se je morala približati Suhorju po daljši poti z Vatoelji proti vzhodu, skozi Padeško in Smažgorsko dolino, ter napasti od jugovzhoda čez koto 624 na Strazi, za kar je potrebovala več kot dve uri. Borci so sicer pospešili pohod, vendar so prišli prepozno, ker so bili nedičevci ujetnike že odpljali in se umaknili iz vasi.

SOVRAZNIKOV PRITISK V BRKINE SE ZAOSTRUJE V SLOVENSKEI ISTRI PA POPUŠČA

Nemško vojaško poveljstvo za Jadransko operativno cono je 12. marca razglasilo pripravnost vseh svojih enot, ker se je spet resno zbralo izkrcanja v Istri, ko je izvedelo, da Angloameričani zbirajo v Italiji močne rezerve. Da je Nemce nova možnost izkrcanja kljub dolgotrajnejšim pripravam obrambnih položajev vendarle nekoliko presenetila, pa dokazuje več njihovih naglih ukrepov: v enotah 188. rezervne divizije gorskih lovcev so le nekaj dni prej spet zamenjali približno 3.000 izurjenih vojakov z novinci, oficirji iz višjih štabov so začeli mrlično pregledovati utrjene položaje čet in stanje vojnega materiala, 705. zaščitni bataljon pa so hitro premeštili z območja Kubet - Movraž - Buzet na sektor Divača - Vremska dolina, kamor je prispel kot rezerva za primer večjih partizanskih napadov 16. in ostal tam do 27. marca ter se medtem udeleževal protipartizanskih pohodov v Brkine. Okrepitev zavezniških in jugoslovanskih letalskih napadov na prometne zveze, med katerimi je nam še vedno varoval bataljon «Heine». Ob železniških in pogosto obstreljevanje ter bombardiranje tudi manjših postojank, je nemške štabe še bolj prepiralo o možno-

sti izkrcanja, hkrati pa jih prisililo, da so premikali svoje enote po cestah pretežno ponoči in v večini postojank okrepili protiletalske opazovalnice. Da bi se izognila večjim izgubam v letalskih napadih na postojanke, so nemška poveljstva umaknila večino vojaštva iz Postojne, Prestranka, Divače, Podgrada in drugih postojank v bližnje manjše vasi ali pa se je utaborilo po gozdovih.

V takšnih razmerah so bile tudi manjše partizanske enote v Brkinih nemškimi četam nevarne, zato je nemško poveljstvo pošljalo po 12. marcu vsak dan svoje nedičevske in četniške enote na pohode v Brkinske hribe. Te pa so, razdeljene na 4 do 7 kolon po 25 do 150 vojakov, načrtno preiskovale vasi in gozdove. Medtem so Nemci na tržaškem območju s približno 3.000, ob cesti Reka - Trst z okoli 1.000, v okolici Postojne pa z več kot 3.500 delavci pospeševali graditev utrd.

Dne 5. aprila je cesto Reka - Trst med Kozino in Sapjani še vedno varoval bataljon «Heine». Ob železniški in cestni zvezi St. Peter - Reka je bil v postojankah v okolici Ilirske Bistrice in na Gornji Pivki razporejen 502. liški četniški korpus, medtem ko je z dvema bataljonoma varoval železnico od Narina do Ilirske Bistrice 5. polk 1. srbskega proleznikovskega korpusa, kakšnih 550 mož s štabom na Premu. V Ilirski Bistrici je bil še vedno štab 4. polka tega korpusa s približno 1.300 možmi in je s 1. bataljonom varoval železnico od Ilirske Bistrice do Jurdanov, 3. bataljon je bil skupaj s štabom polka v Ilirski Bistrici na voljo za boje proti partizanom na brkinskem podgorskem in gornjempiškem sektorju, 2. bataljon pa so poslali na Col, da bi sodeloval v veliki nemški ofenzivi proti IX. korpusu JA, ki se je začela 19. marca pod geslom «Frühlinsanfang» (začetek pomladi), in končala 5. aprila.

Med mrličnimi premiki čet, v katerih so bili očitni znaki nerazumevanja, je štab 4. bataljona, da bi povečal občutek

nevarnosti med nemškimi in satelitskim vojaštvom ter oviral premike, ukazal 17. marca svoji 2. in 4. četi (ta se je 1. marca vrnila iz Cerknega kot 2. in postala 4. četa), naj z udamimi skupinami aktivneje napadeta sovražnike ob cesti Reka - Trst, preprečujejo nadaljevanje utrjevalnih del in rušita prometna sredstva. Tedaj je prevladoval v delovno-ju četnih udarnih skupin spoznanje: če nas Nemci iščejo vsak dan po najbolj oddaljenih brkinskih vaseh in hribih, se je treba zadrževati čim bližje postojank in napadati sovražnike ob cestah.

*Anton Stembergar je tedanje razmere v Brkinih in dogodek na Suhorju takole opisal:

«Poizmi 1944/45 smo se morali okrog aktivisti pogosto umikati pred sovražnikom, ki je vdral od vseh strani v brkinske vasi. Dolžnost... smo opravljali pretežno ponoči, podnevi pa se zadrževali v skrivališčih. Ker nam je bilo prebivalstvo po vaseh naklonjeno, se nam ni bilo treba bati izdaje. Štirinajstega marca so me zaradi neke dolžnosti nujno poklicali na Suhorje... V vasi vasi se srečala s Prosenom, ki me je seznanil z nalogami, katere sva opravila do 23. ure. Nameravala sva takoj odpotovati, vendar so naju prijazni domačini pri Vrbičevih zadržali. Splazila sva se v kurirsko skrivališče v Stanetovem seniku in zaspala... Ko se je naslednjega dne zdanilo, sva se napotila proti Ostrožnemu brdu. Kristina Trebec pa naju je pred Bogatajevo hišo obvestila, da so vas obkolili četniki (prebivalci Brkinov so imeli tudi nedičevce za četnike — op. M.Z.). Zato sva se s tesnobo v srcu vrnila na senik v skrivališče. Okoli 9. ure sva silila na dvorišče neko zopremo vpitje... došla sva le, da četniki vpijejo na neko žensko, naj jima pokaže, kje je bunker... Okoli 10. ure so se usuli prvi rafali... sledile so detonacije ročnih granat, pa tudi streljanje pušk je bilo silasiti. Najino upanje na rešitev se je razblinilo v nič. Treba se je bilo sprijazniti z najhujšim. Kljub temu naju duhovitost ni pustila na cedilu: «Če zažgo senik, se bodo lahko najedli naših pečenik», sem šepnil Prosenu...»

(Nadaljevanje sledi)

«POKAL V SPOMIN PADLIM V NOB»

Primorje osvojilo prvo mesto na uspelem turnirju v Trebčah

Prosečani so v finalu premagali Primorec z 2:0 - Nagrajevanje bo jutri (ob 20.00)

V Trebčah se je uspešno zaključil nogometni turnir za najmlajše (za nogometaše letnika 1962 in mlajše), ki ga je priredilo ŠD Primorec v okviru proslav za postavitev spomenika v spomin padlim v NOB. Turnirja so se udeležile naslednje ekipe: Breg, Primorje, Zarja in Primorec.

Lzločilni tekmi sta bili že v soboto, finalni pa v nedeljo. Medtem ko je v srečanju za 3. mesto Zarja premagala Breg z 2:0, pa se je tekma za 1. mesto tudi po streljanju enajstmetrov končala neodločeno. Vodstvi Primorja in Primorca sta zato sklenili, da bodo tekmo ponovili v četrtek.

Odlično srečanje se je končalo z zmagovalcem. Slavilo je namreč Primorje.

Primorje - Primorec 2:0 (2:0)

«Primorjaši» so si že v prvem polčasu zagotovili vodstvo z dvema goloma prednosti, tako da so lahko v drugem delu bolj sproščeno igrali in tudi bolj umirjeno odvrčali napade domačinov. Leti pa so bili proti višjim in telesno močnejšim nasprotnikom v težavah, čeprav so bili njim tehnično enakovredni.

Sploh pa je o zmagovalcu odločal prvi polčas. Nogometaši Primorja so namreč v tem delu dokaj napadalno igrali in so manjše nasprotne poteze potisnili v njihov kazenski prostor. Padla sta tako dva gola, s katerima se je praktično tekma tudi končala.

KONČNI VRSTNI RED

1. Primorje
2. Primorec
3. Zarja
4. Breg

Nagrajevanje tega turnirja bo jutri, 1. avgusta, ob 20. uri v Trebčah v okviru praznika komunističnega tiska.

KOLESTARSTVO

Merckx k Fiatu?

PARIZ, 30. — Eddy Merckx se bo v torek sestal z Lorenzom Cesarjem, predsednikom Fiat - France, da bi se dokončno dogovoril za vstop v kolesarsko ekipo Fiat.

Cesarji je med drugim dejal: «U-pam, da bomo kaj kmalu sklenili to pogodbo in da bomo sestavili zelo močno kolesarsko ekipo. V primeru pa, da bi Merckx odklonil naše ponudbe, verjetno ne bi sploh ustanovili kolesarske sekcije.»

PRED 12.000 GLEDALCI

Francesco Moser zopet najboljši

PISTOIA, 30. — Italijanski prvak Francesco Moser je osvojil prvo mesto na krožni dirki v tem kraju. Nočni dirki je prisostvovalo rekordno število gledalcev (12.000). Moser je

avstrijskega pilota, kar bi zanj pomenilo skoraj dokončno ohranitev naslova svetovnega prvaka. Tudi uvrstitve na eno izmed častnih mest pa bi bila za Laudo povsem sprejemljiva.

Povsem drugačen je položaj Angleža Jamesa Hunta. Voznik McLaren mora po vsej sili zmagati, če hoče še upati na osvojitve končnega prvega mesta. Hunt je po zmagah na zadnjih dveh dirkah povsem popravil svoje mesto na lestvici svetovnega prvenstva in je trenutno v res dobri formi. Vendar na progi v Nürburgringu se ni nikoli kdove kaj izkazal. Poleg tega je bilo nemško dirkališče zelo neugodno za McLaren, in to tudi takrat, ko jih je še vozil slovit Fittipaldi. Če k vsemu temu dodamo še dejstvo, da ima angleški pilot poškodovano roko (zvil si jo je med znanim trčenjem med dirko za VN Anglije), vidimo, da so njegove možnosti majhne. Njegova uvrstitev bo verjetno precej odvisna od poskusnih veženj in od starta, saj je znano, da je na dirkališču v Nürburgringu zelo težko prenehati.

V boju med Laudo in Huntom ter med Ferrarijem in McLarenom lahko poseže le malo dirkačev in avtomobilov. V prvi vrsti bi omenili

Francosa Patricka Depaillerja s šestkolesnim tyrrilom. Depailler se je v letošnji sezoni precej izboljšal, opravil je nekaj zelo dobrih dirk in tudi razpolaga z odličnim bolidom. Tudi dirkališče mu je precej znano, saj je bil lani edini, ki je lahko sledil Laudi dokler mu ni dirkalni stroj odpovedal.

Regazzoni je zmagal v Nürburgringu pred dvema letoma, leta 1970 pa se je uvrstil na drugo mesto. Švicar je tako pravi veteran te dirke. V zadnjem času pa je precej izven forme, zaradi česar je prišlo do ostrih polemik med njim in Enzo Ferrarijem. Konstruktor iz Maranello ga je hotel že zamenjati (njegovo mesto naj bi po nekaterih govoricah zasedel Watson), vendar se je premislil in Clay bo tudi v nedeljo startal na italijanskem rednem avtomobilu.

Drugi dirkači praktično nimajo možnosti za uvrstitev na prva mesta. Vihrači Južnoafričan Jody Scheckter ni nikoli dokončal dirke v Nürburgringu. Veliki poznavalec te proge, Argentinec Carlos Reutemann, nima primernega vozila, saj so avtomobili brabham - alfa «prekopasni» v tako ostri konkurenci. Presentelli bi lahko Francoz Lafitte, ki se je uvrstil lani na drugo mesto. Letos razpolaga z nedvomno boljšim avtomobilom, vendar so bili zadnji nastopi njegovega 12-valjnega bolida ligier-matra pod pričakovanji.

Italijanski vozači tudi tokrat nimajo velikih možnosti za uvrstitev med prvih šest, kar še prinaša točke za svetovno prvenstvo. Merzario bo po dveh letih spet nastopil na Williamsu, ki pa od takrat ni prav nič napredoval. Brambilla, ki je sicer lani res dobro vozil, ni osvojil letos še nobene točke, kar priča o krizi, ki je zajela avtomobile march. Nastop Lella Lombardi pomeni le novo prilagoditev za «cikrus» formule 1. Za Italijanko bo že lep uspeh, če se bo na poskusnih vožnjah uvrstila med dirkače, ki bodo v nedeljo startali na dirki za VN Nemčije.

Po prvem dnevu poskusnih voženj v Nürburgringu je vrstni red naslednji:

1. James Hunt (mclaren)	7'06"5
2. Niki Lauda (ferrari)	7'07"4
3. Patrick Depailler (tyrril)	7'08"8
4. Hans Stuck (march)	7'09"1
5. Clay Regazzoni (ferrari)	7'09"3
6. Jacques Lafitte (ligier-matra)	7'11"3
7. Carlos Pace (brabham)	7'12"0
8. Jody Scheckter (tyrril)	7'13"0

Košarkarsko tekmo na Kontovelju med ZSSDI in ekipo iz ZDA si je ogledalo številno občinstvo

Na zadnjem ameriškem vseučiliškem prvenstvu je Hansen dosegel 59,6 od sto pri metih, poprečno je dal 15 točk na tekmo, ulovil pa je poprečno 12 odbitih žog na tekmo.

NOGOMET

PESCARA, 30. — Tudi nogometni klub Pescara je začel s pripravami za bližnje prvenstvo. Pod vodstvom novega trenerja Cadeja bodo nogometaši Pescare trenirali v Palombari (Chieti).

Da bi se moštvo nekoliko ojačilo, je letos vodstvo potrosilo 500 milijonov lir. Možna postava Pescare: Piloni; Mosti; Motta; Di Somma, Andreuzza, Zucchini; Orazi, Galbiati, Cesati, Nobili, Prunecchi.

RIM, 30. — V nedeljo, 1. avgusta, bo v Rimu občni zbor italijanske nogometne zveze. Prvo sklicanje bo ob 8.30, drugo pa ob 9.30.

NOGOMET

MILAN, 30. — Milanski košarkarski prvoligaš Cinzano je za bližnje prvenstvo A-2 lige najel kanadskega reprezentanta in drugo izbiro profesionalne ameriške lige NBA Larso Hansena. Kanadčan je star 22 let in igra centra.

KOŠARKA

Cinzano najel L. Hansena

AVTOMOBILIZEM

JUTRI V NÜRBURGRINGU

Lauda in Hunt glavna favorita dirke formule 1 za VN Nemčije

Italijani nimajo velikih možnosti za uspeh

Na mladinskem nogometnem turnirju v Trebčah je zmagalo Primorje

TENIS

PRED TEKMO Z VB

Adriano Panatta še ni okrevl

LONDON, 30. — Italijanski teniški prvak Adriano Panatta še ni narej za bližnji spopad v finalu tekmovalja za Davisov pokal (v skupini B) z Veliko Britanijo.

Panata ima namreč poškodovan komolec in v Londonu, kjer je zbral italijanska reprezentanca, še ni prišel trenenje.

Vse kaže tudi, da verjetno Panatta ne bo mogel na igrisce v tem težkem finalu in to bo seveda za Italijo hud udarec. Zvezniki trener Pietrangeli, ki je danes dopotoval v London, bo tako moral povsem spreminiti svoje načrte in s tem seveda tudi postavbo «azzurrov».

Oddajo bosta vodila Maurizio Barendsen in Nando Martellini.

SPORT NA TV

RIM, 30. — Italijanska TV bo jutri prvič v svoji zgodovini neposredno prenašala sestavo sporeda A in B lige. Prenos se bo pričel jutri ob 17.30 na drugem sporedu.

Oddajo bosta vodila Maurizio Barendsen in Nando Martellini.

NOGOMET

RIM, 30. — Italijanska nogometna zveza je zavrnila priziv nogometnega kluba Ternana. FIGC je namreč potrdil izključitev igralca Ternana Bruna Zanolle za tri kola.

ŠD Breg čestita svojima športnikoma

KARMEN SANCIN in VLADIMIRU PETAROSU in jima želi obilen naraščaj.

Odbojkarice Brega želijo

KARMEN SANCIN in VLADIMIRU PETAROSU ki si danes obljubljata skupno življenje, dosti sreče.

TOTIP

1. — prvi	1 2
drugi	1 X
2. — prvi	2 1
drugi	1 X
3. — prvi	X 2
drugi	X 1
4. — prvi	1 2
drugi	2 1
5. — prvi	1 2 X
drugi	X 1 2
6. — prvi	2 1
drugi	1 2

Maks Zadrnik

109.

ISTRSKI ODRED

(ODLOMKI IZ KNJIGE V AVTORJEVEM IZBORU)

Vnel se je boj okoli skrivališča, ki je trajal več ur. Bliš in njegova borca so se nadvse junaško upirali množici nedičevcev. Končno pa so morali kloniti, kar jih je ekipo splozila plastične mine onesposobila za boj. Nedičevci pa so tedaj zažgali tudi več gospodarskih poslopij, med njimi senik v katerem sta se skrivala Stembergar in Prosen, zato sta morala iz skrivališča, ker bi bila sicer v njem zgorela. Oba so nedičevci ujeli.

Potem so ju skupaj z Bliškom in njegovima borce, kurirjem komande mesta Materije, petimi drugimi prijatelji in okrožnimi aktivisti in 17 domačinih odpljali v zapore v St. Peter. Tam so jih 33 stlačili v klet površine 4,5x3 m, potem so jih grozovito pretepli in jih hoteli še sestradati. Domačini in nekatere aktiviste so v 10 dneh izpustili. V zaporo jih je ostalo še 7; izmed teh so izločili Stembergarja, Bliška in njegova borca ter kurirja, da bi jih poslali v tržaško Rižarno. Vendar se jim je prej posrečilo pregovoriti nedičevskega stražarja, da jih je spustil in sam pobegnil z njimi.

Štab 4. bataljona je bil 15. marca, ob nedičevskem napadu na Suhorje, s 1. četo in delom moštva drugih enot v bližini Vatoelji. Ko je bil obveščen, da nedičevci napadajo

skrivališča, je poslal prvo četo na pomoč napadenim. Ukazal ji je, naj poskuša s sleplnim napadom vnesti zmedo v sovražnikove vrste in rešiti ujetnike. Direktni napad na nedičevce ni bil mogel, ker jih je bilo okoli sto, bataljonski štab pa je lahko zbral le kakšnih 30 borcev. Četa se je morala približati Suhorju po daljši poti z Vatoelji proti vzhodu, skozi Padeško in Smažgorsko dolino, ter napasti od jugovzhoda čez koto 624 na Strazi, za kar je potrebovala več kot dve uri. Borci so sicer pospešili pohod, vendar so prišli prepozno, ker so bili nedičevci ujetnike že odpljali in se umaknili iz vasi.

SOVRAZNIKOV PRITISK V BRKINE SE ZAOSTRUJE V SLOVENSKEI ISTRI PA POPUŠČA

Nemško vojaško poveljstvo za Jadransko operativno cono je 12. marca razglasilo pripravnost vseh svojih enot, ker se je spet resno zbralo izkrcanja v Istri, ko je izvedelo, da Angloameričani zbirajo v Italiji močne rezerve. Da je Nemce nova možnost izkrcanja kljub dolgotrajnejšim pripravam obrambnih položajev vendarle nekoliko presenetila, pa dokazuje več njihovih naglih ukrepov: v enotah 188. rezervne divizije gorskih lovcev so le nekaj dni prej spet zamenjali približno 3.000 izurjenih vojakov z novinci, oficirji iz višjih štabov so začeli mrlično pregledovati utrjene položaje čet in stanje vojnega materiala, 705. zaščitni bataljon pa so hitro premeštili z območja Kubet - Movraž - Buzet na sektor Divača - Vremska dolina, kamor je prispel kot rezerva za primer večjih partizanskih napadov 16. in ostal tam do 27. marca ter se medtem udeleževal protipartizanskih pohodov v Brkine. Okrepitev zavezniških in jugoslovanskih letalskih napadov na prometne zveze, med katerimi je nam še vedno varoval bataljon «Heine». Ob železniških in pogosto obstreljevanje ter bombardiranje tudi manjših postojank, je nemške štabe še bolj prepiralo o možno-

sti izkrcanja, hkrati pa jih prisililo, da so premikali svoje enote po cestah pretežno ponoči in v večini postojank okrepili protiletalske opazovalnice. Da bi se izognila večjim izgubam v letalskih napadih na postojanke, so nemška poveljstva umaknila večino vojaštva iz Postojne, Prestranka, Divače, Podgrada in drugih postojank v bližnje manjše vasi ali pa se je utaborilo po gozdovih.

V takšnih razmerah so bile tudi manjše partizanske enote v Brkinih nemškimi četam nevarne, zato je nemško poveljstvo pošljalo po 12. marcu vsak dan svoje nedičevske in četniške enote na pohode v Brkinske hribe. Te pa so, razdeljene na 4 do 7 kolon po 25 do 150 vojakov, načrtno preiskovale vasi in gozdove. Medtem so Nemci na tržaškem območju s približno 3.000, ob cesti Reka - Trst z okoli 1.000, v okolici Postojne pa z več kot 3.500 delavci pospeševali graditev utrd.

Dne 5. aprila je cesto Reka - Trst med Kozino in Sapjani še vedno varoval bataljon «Heine». Ob železniški in cestni zvezi St. Peter - Reka je bil v postojankah v okolici Ilirske Bistrice in na Gornji Pivki razporejen 502. liški četniški korpus, medtem ko je z dvema bataljonoma varoval železnico od Narina do Ilirske Bistrice 5. polk 1. srbskega proleznikovskega korpusa, kakšnih 550 mož s štabom na Premu. V Ilirski Bistrici je bil še vedno štab 4. polka tega korpusa s približno 1.300 možmi in je s 1. bataljonom varoval železnico od Ilirske Bistrice do Jurdanov, 3. bataljon je bil skupaj s štabom polka v Ilirski Bistrici na voljo za boje proti partizanom na brkinskem podgorskem in gornjempiškem sektorju, 2. bataljon pa so poslali na Col, da bi sodeloval v veliki nemški ofenzivi proti IX. korpusu JA, ki se je začela 19. marca pod geslom «Frühlinsanfang» (začetek pomladi), in končala 5. aprila.

Med mrličnimi premiki čet, v katerih so bili očitni znaki nerazumevanja, je štab 4. bataljona, da bi povečal občutek

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

ELEKTRIČNI SERVIS

Od začetka leta 1963 do vključno leta 1975 je bilo priključenih električnemu omrežju ENEL preko 8 milijonov novih uporabnikov. V istem razdobju je ustanova zadostila potrebi po neposredni uporabi električne energije, ki je narasla za 147%. Proizvodnja je od manj kot 50 milijard kWh iz leta 1963 poskočila na 110 milijard kWh leta 1975.

Dejavnost ENEL se je odvijala skozi raznovrstne hude težave. Vztrajna nasprotovanja iz ambientalnih razlogov namreč že od nekdaj ovirajo izgradnjo novih objektov za proizvodnjo, kljub ustreznemu prizadevanju ENEL. To je povzročilo postopno zmanjšanje rezerve, ki predstavlja primarni činitelj neprekinjenosti uslug. Vsekakor je ustanovi ENEL uspelo zagotoviti kritje potreb po električni energiji na stopnji neprekinjenosti delovanja, ki ni nič manjša od stopnje najbolj industrializiranih držav, in to po zaslugi učinkovite koordinacije proizvodnje in prenosa.

NALOŽBE

Naložbe, ki jih je ENEL izvedla v letu 1975 so znašale 1.012 milijard lir in so predstavljale 13,3% vsote naložb celotnega industrijskega državnega sektorja.

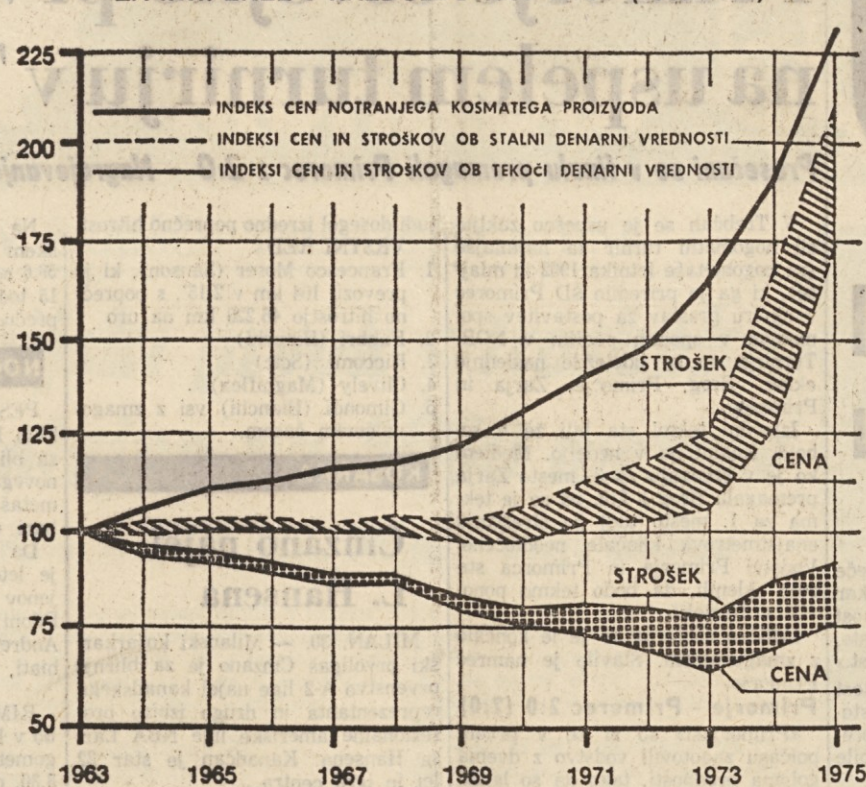
Skupno je ENEL od leta 1963 do leta 1975 izvršila naložbe za preko 7.020 milijard v nove objekte; skoro 3.050 milijard je šlo za povečanje in ojačenje distribucijskih mrež: velikost te številke dokazuje, kako se ustanova zavzema, da zadovolji naraščajoče povpraševanje uporabnikov, ki so v nenehni evoluciji tudi v najmanjših centrih.

GOSPODARSKI IN FINANČNI PROBLEMI

Od leta 1963 do leta 1975 je morala ENEL kljubovati finančnim potrebam po skoro 10.800 milijard in to za naložbe, odškodnine podržavljenim podjetjem, povračilo zapadlih obvezniških posojil itd. Medtem so se nenehno in močno dvigale cene materialov, denarja, ročnega dela in goriva. Električne tarife, za katere je znano, da jih določajo vladni organi, pa so do julija 1974 ostale nespremenjene v višini iz leta 1959. Vse to je pripeljalo do naraščajočega neravnovesja razmerja med stroški in dobičkom, ki ga v zadnjih letih ni bilo več mogoče izboljšati kljub postopnemu izboljšanju produktivnosti podjetij, kot je razvidno iz grafikona, ki ga objavljamo pozneje. Treba je namreč upoštevati, da je znašal povisek tarif, ki so ga sklenili poleti 1974 komaj za 22%, medtem ko so cene na debelo od leta 1959 do konca 1973 narasle za 85%, poleg 44% povška v zvezi z zvišanjem cene gorilnega olja, ki se je, po četverletni po energetski krizi.

Znano je, da je na žalost v zadnjih dveh letih prišlo do nadaljnjih občutnih poviškov stroškov dobrin in uslug, poleg poviškov plač, predvsem zaradi povišanja draginjske doklade. Vse to je poslabšalo neuravnoteženost bilance ENEL. Ker prihaja pogostoma do primerjav s sorodnimi francoskimi in angleškimi ustanovami, je treba spomniti, da so se te ustanove okoristile z neprestanimi občutnimi poviški tarif. «Electricité de France», ki je od leta 1973 uživala poviške tarif v višini preko 50%, je nato dosegla nadaljnje poviške v višini 63% - 94%, z ozirom na vrsto dobave: če je

PRIMERJAVA MED INDEKSI SREDNJE CENE IN STROŠKA
ZA kWh ENEL V RAZDOBJU 1963-1975 - (1963 = 100)

bila leta 1959 raven 100, so torej francoske tarife trenutno na ravni 214-247, z ozirom na vrsto dobave. Istočasno je bila v Angliji prodajna cena dobav «Central Electricity Generating Board» ustanovam Arca Boards, zvišana za 74% do leta 1973 in za 129% pozneje ter tako dosegla raven preko 300 (vedno z odnosom na raven 100 iz leta 1959). Ti poviški so se seveda odražali na prodajne tarife uporabnikom.

Stroga odvisnost ENEL od zunanjih dejavnikov, ki so istočasno močno pod vplivom konjunktne evolucije, je bila še nadalje poudarjena, z ozirom na rezultate bilance, spričo dejstva, da ustanova ob svoji vzpostavitvi — obratno od francoske in angleške električne ustanove — ni dobila niti kapitala v dotacijo, niti kreditnih olajšav, da bi lahko izplačala odškodnino podržavljenim podjetjem. Te odškodnine so bile posebno težke glede na ostale električne ustanove, bodisi zaradi zneskov, bodisi zaradi načinov plačevanja. Komaj leta 1973 je bil ustanovi ENEL dopuščen dotacijski sklad 50 milijard letno za dobo 5 let. Sklad je bil od konca preteklega aprila

la povišan za 2.000 milijard, ki morajo biti razdeljeni v petletju 1976-1980, v okviru predvidenih ukrepov državnega energetskega programa (Programma Energetico Nazionale).

Z ozirom na pravkar navedena strnjena dejstva je bilanca ENEL za delovanje v letu 1975 zaznamovala izgubo približno 542 milijard, potem ko je sicer določila 343 milijard za amortizacijo. V tem okviru je značilen naslednji odlomek iz poročila nadzorniškega kolegija o obračunu ENEL za delovanje 1975: «Dokler obstaja imovinska zasnova, ki je ustanovi dana po ustanovnem zakonu, in dokler bo treba energijo prodajati po ceni, ki je nižja od vrednosti in se bo tako preprečeval nastanek oblik samofinanciranja, je prenašanje bremena nujno zlo, ki ga predstavlja zunanja doba kapitalov. Na žalost je zlo še huje zaradi gospodarskega položaja ustanove.» Tak položaj je, kot je že razvidno iz prej navedenega, posledica zunanjih dejavnikov.

GLAVNI UKREPI, KI SO BILI IZVEDENI ZA ZMANJŠANJE STROŠKOV UPRAVLJANJA IN POVEČANJE PRODUKTIVNOSTI

ENEL je delovala z največjo vnemo, da uresniči vsa možna varčevanja, ki jih omogočata obseg in enotnost ustanove ter je zasledovala tehnično - gospodarsko racionalizacijo vseh svojih dejavnosti, da bi povečala produktivnost podjetij in zmanjšala režijske stroške. Med ukrepi, ki so bili podvzeti v ta namen, so tudi naslednji:

GLAVNI UKREPI

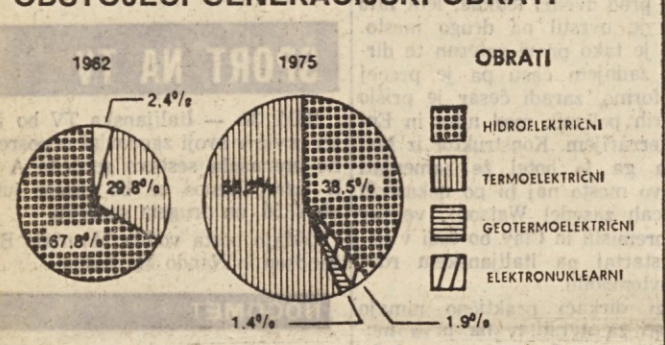
- Vsestranska koordinacija obratovanja proizvodnih obratov in centralizirana upravljanje primarne mreže (tehnično in gospodarsko upravljanje).
- Uvedba zelo močnih termoelektričnih naprav — na poenoteni osnovi — s cenejšimi stroški in visoko zmogljivostjo.
- Prihranek finančnih potreb za naložbe, ob ohranitvi iste sile, ki jo zahtevajo uporabniki, s črpalnimi objekti, ki stanejo približno polovico kot jedrski objekti.
- Široka avtomatizacija in daljinsko upravljanje proizvodnih objektov, transformacijske postaje in centri razdeljevanja energije.
- Široka uporaba avtomatske obdelave podatkov za upravne dejavnosti, programiranje in načrtovanje.

NAJPOMEMBNEJŠI REZULTATI

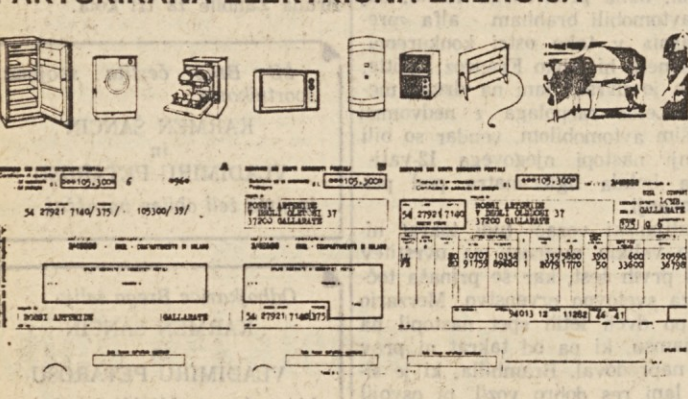
- Skrčenje finančnih potreb v znesku preko 1.000 milijard za črpalne objekte, ki so že zgrajeni in tiste v gradnji.
- 10% skrčenje specifične uporabe tradicionalnih goriv, z manjšim stroškom, ki je v samih dveh letih 1974-1975 znašal približno 150 milijard.
- 29% skrčenje srednjega prenosa energije na primarni mreži.
- 20% skrčenje izgub pri prenosu in distribuciji.
- Povečanje produktivnosti: v primerjavi s premeščenimi električnimi podjetji se je jakost proizvodnih objektov na posameznega nameščenca ob koncu leta 1975 skoraj podvojila, če se ne upošteva osebje bivših podjetij v zakupu. Produktivnost se je zvečala od 174 kW na približno 330 kW.

GLAVNI PODATKI O UPRAVLJANJU

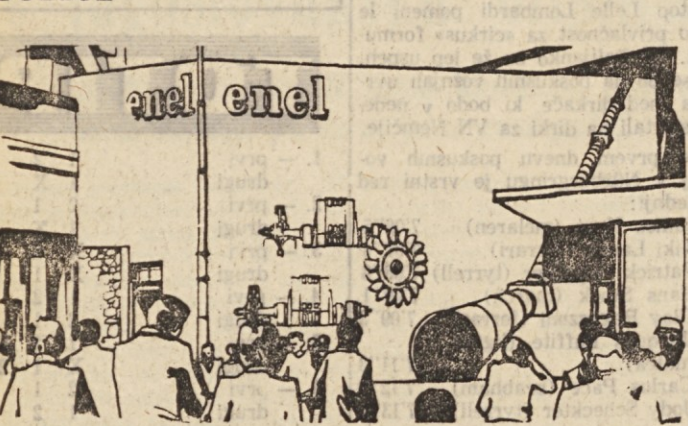
OBSTOJEČI GENERACIJSKI OBRATI

DOBAVA UPORABNIKOM FAKTURIRANA ELEKTRIČNA ENERGIJA

OSEBJE

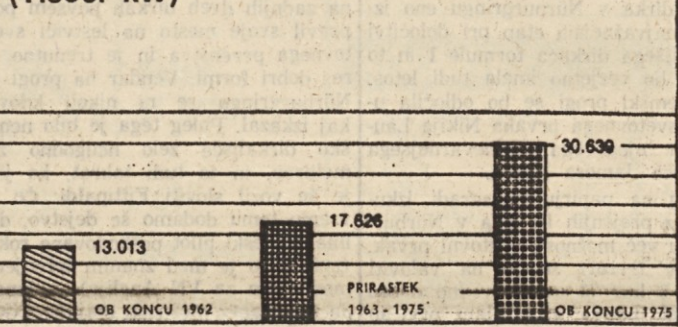
ELEKTRIFIKACIJA PODEŽELJA

ZA BOLJŠO IN CENEJŠO UPORABO ENERGIJE

UČINKUJOČA KOSMATA SILA (Tisoči kW)

leto	potrošniki (31.12.)	fakturirana električna energija milijarde kWh
1963	14.160	40,6
1964	15.020	46,0
1965	15.880	48,9
1966	16.860	52,9
1967	17.660	58,2
1968	18.340	63,2
1969	18.970	68,7
1970	19.660	76,1
1971	20.310	81,6
1972	20.860	89,1
1973	21.540	96,1
1974	22.110	99,5
1975	22.718	99,0

položaj 31. 12. 1975	potrošniki
vodilno osebje št.	1.383
uradniki št.	46.225
delavci št.	65.384
Skupno	112.992

V primerjavi z organskim stanjem premeščenih podjetij, se je število uslužbencev povečalo za 24,9% zaradi razvoja proizvodne in razpevalne dejavnosti, ki se je še zlasti konkretiziral v 135% povečanju moči generatorskih objektov na posameznega uslužbenca, ki je tako poskočila od 174 kW na približno 330 kW: če upoštevamo še osebje, ki ga je ENEL najela za neposredno izpeljavo del v zvezi z obratovanjem, je globalni številčni prirastek števila uslužbencev na višini 50,9%.

Elektrifikacija podeželja je doživela precejšen impulz z nastankom ENEL in tako omogočila dela, ki so že opravljena ali še v teku, za 215 milijard lir, od katerih 44 bremenijo ustanovo ENEL. Ob upoštevanju tudi normalne razširive distribucijskih omrežij, je položaj prebivalcev brez električnih uslug od leta 1965 napredoval do sledeče stopnje: (leta 1965 je ENEL opravil prvo analitično raziskavo na celotnem državnem ozemlju).

leto	prebivalci stalno bivaljoči v hišah brez električnih uslug
1965	1.210.000
1971	660.000
1975	470.000
Do izčrpanja že financiranih programov	288.000 (1)

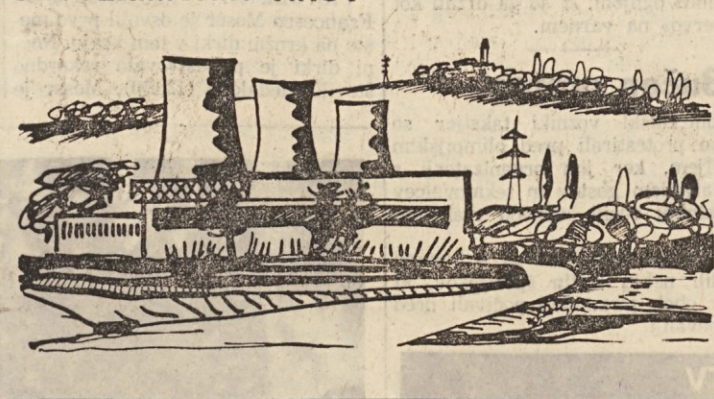
(1) Poleg približno 312.000 prebivalcev, ki samo sezonsko prebivajo v hišah brez elektrike.

ENEL je stalno delovala na tak način, da je v raznih sektorjih dejavnosti — proizvodnja, oddajanje in distribucija električne energije — skušala doseči vsako možno varčevanje, ob upoštevanju kvalitete in zaupanja vrednih uslug. Bil je že govor o skrčenju specifične uporabe goriva, o srednjem pretoku energije in o izgubah pri oddajanju in distribuciji. V okvir dejavnosti za pomoč in nasvete potrošnikom spada nato še pobuda ENEL, da se na najširši in kapilarni način razširi služba svetovanja uporabnikom, da bi se tako omogočili prihranki pri uporabi (in tako pri stroških), ne da bi se pri tem oslabile prednosti, ki izhajajo iz uporabe električne energije. Knjato bo razdeljenih prvih 5 brošuric takih nasvetov, ki se nanašajo na gospodinjstvo. Sledile bodo druge brošurice z nasveti za drugačno uporabo.

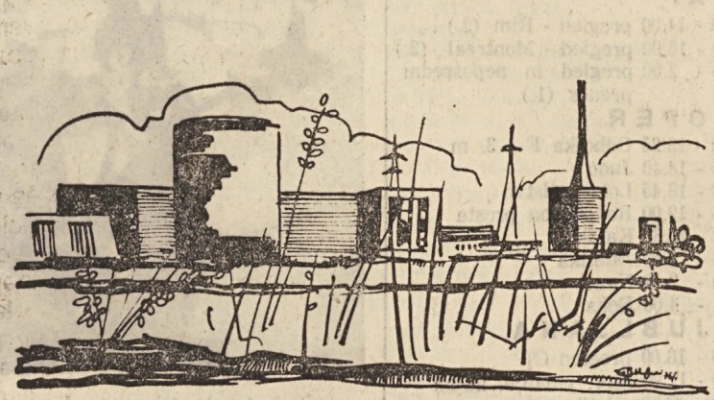
UPORABA HIDRAVLIČNIH VIROV

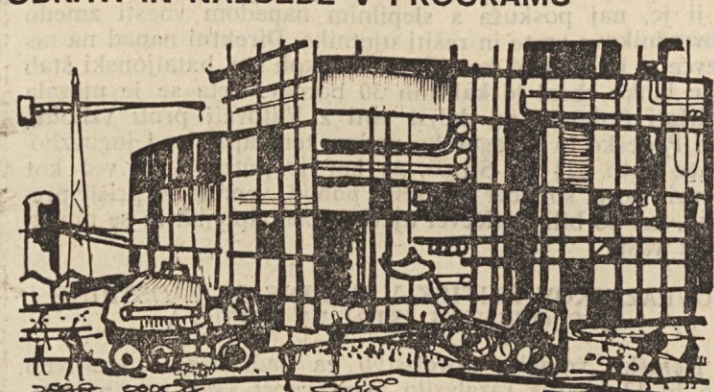
RAZISKOVANJE IN UPORABA GEOTERMICNIH VIROV

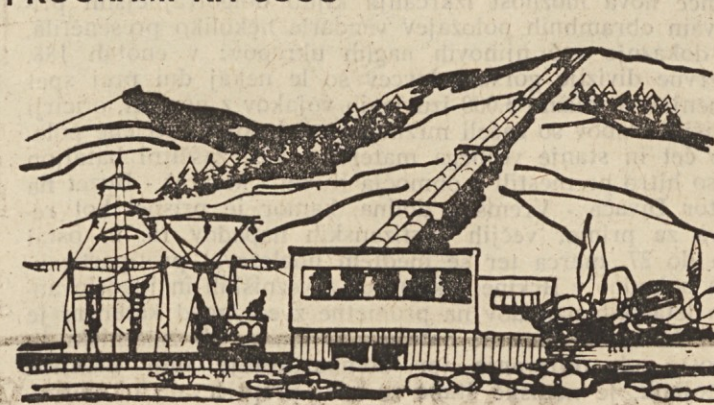
NUKLEARNI PROGRAM

OBRATI IN NALOŽBE V PROGRAMU

PROGRAMI NA JUGU

Na hidroelektričnem področju je bila akcija ENEL usmerjena, poleg optimalne uporabe preostalih še kompetitivnih virov, na obnovitev zastarelih objektov z novimi kriteriji, in predvsem na gradnjo novih velikih objektov za uravnavanje s črpanjem. Doprinos preostalih hidroelektričnih virov je med drugim skromen v primerjavi s povpraševanjem po kritju potreb električne energije, tudi če ga ne gre podcenjevati glede na ustrezen prihranek uvoženega goriva. Dosti širše pa so perspektive, ki jih nudijo naprave za črpanje, ki s kopičenjem hidroelektrične energije omogočajo, da se prenese razpoložljivost električne energije na ure, v katerih jo potrošniki najbolj uporabljajo. V bližnji bodočnosti bo to mogoče tudi pri jedrskih objekti. Črpalne naprave, ki jih je ENEL že nastavila in tiste, ki so v gradnji v okviru sedanjega operativnega programa (čigar širina nima primerjave v okviru evropske skupnosti) znašajo preko 7 milijonov kW.

Znano je, da predstavlja geotermoelektrična proizvodnja ENEL znan del celotne svetovne geotermoelektrične proizvodnje. Treba je povedati, da je ENEL v sodelovanju z vsestranskim svetom za raziskovanje (CNR) že od začetka svoje dejavnosti razvila geotermične raziskave, ki so jih biva električna podjetja opustila zaradi skromnih rezultatov: prišlo je do precejšnjih dosedanjih, ki so omogočili novo proizvodnjo 250 milijonov kWh letno, izven področja pri Larderelli. Najdbe novih geotermičnih virov, za katere je poskrbelo ENEL v področjih oddaljenih od Larderella, so posebnega pomena, ker potrjujejo metodologijo ustanove, mimo dejstva, da upoštevamo povišek produktivnosti, ki je bil do sedaj dosežen.

Prav tako je treba opozoriti, da je raziskovalna dejavnost ENEL skupno z ojačenjem in modernizacijo naprav, omogočila z novo produkcijo kompenzacijo zmanjšanja produktivnosti v območju Larderelle v višini preko 700 milijonov kWh letno.

Da bi se lahko zadostilo bodočim potrebam po električni energiji v državi, je poglavna rešitev v jedrski energiji, ki predstavlja prisilno izbiro, tudi ker bo omogočila največjo neodvisnost od uvažanja petroleja. To seveda pomeni, ko bodo popolnoma izkoriščeni državni energetski viri in ko bo razvoj termoelektričnih naprav omejen na tiste, ki že spadajo v operativni program. V okviru državnega energetskega programa, program ENEL predvideva torej, da bo leta 1990 jedrska proizvodnja dosegla 70% proizvodnje ustanove. Da bi bila kos tem osiromnim potrebam države, si ENEL z odločno podporo ministrstva za industrijo prizadeva v največji meri premostiti dobro znane težave, ki — podobno kot v drugih državah, preprečujejo gradnjo jedrskih naprav.

Razen tega ENEL paritativno z «Electricité de France» in nemško RWE sodeluje pri multinacionalni pobudi, da se zgradijo naprave z zredno jakostjo. To mednarodno sodelovanje, ki ga je ENEL spodbujala že od leta 1968 na zasedanju EURATOM in potem v evropskem parlamentu, je posebno pomembno, kajti reaktorji, ki se samostojno oplajajo, dopuščajo, da se iz urana črpa 60-80 krat močnejša energija, kot se jo lahko dobi z današnjimi reaktorji. To pomeni, da je mogoče napraviti mineralne rezerve urana za dolga leta, da služijo potrebi po električni energiji človeštva ne več za desetletja, toda za stoletja.

Operativni program novih produkcijskih naprav ENEL do leta 1983, ki je že v fazi skorajšnje realizacije — je tako razdeljen:

naprave	učinkujoča kosmata sila (tisoči kW)
hidroelektrične	5.227
geotermoelektrične	15
termoelektrične	14.415
elektronske	5.850
SKUPNO	25.507

Ob upoštevanju naložb za nove produkcijske naprave, ki bodo na črtovane in se začele izvajati v prihodnjih letih, da bi lahko obratovale po letu 1983, poleg tistih za razvoj distribucijskih in oddajnih mrež, je predvidenih v petletju 1976-1980 preko 11.000 milijard ustanove ENEL.

Programi ENEL za razvoj naprav na področju Jugu so uokvirjeni v programe, ki so zastavljeni za celotno državo, vendar upoštevajo predvidoma večje zvišanje povpraševanja po električni energiji kot za ostalo področje v državi, to pa v zvezi s politiko razvoja, ki jo postavljajo vladni organi za to področje. Sedajni operativni program predvideva torej na Jugu nove produkcijske naprave za skupno ja kost 7,7 milijona kW, kar je enako 30% jakosti, ki je predvidena za celotno državo, v primerjavi s povpraševanjem po električni energiji, ki je znašalo leta 1975 25% celotnega povpraševanja v državi.